

AICINĀM UZ APAĻĀ GALDA DISKUSIJU

Ludzas novada pašvaldība
22. janvārī aicina iedzīvotājus uz
Apaļā galda diskusiju.

Šoreiz diskutēsīm par divām tēmām:

1. Pašvaldības ieguldījums
kvalitatīvas izglītības nodrošināšanā

2. Prioritātes 2015. gadā
plānotajiem darbiem
Ludzas pilsētā un novadā

Diskusija sāksies plkst. 17:30 Ludzā,
Raiņa ielā 16A,
1. stāva zālē

Satiksmes kustības dalībnieku ievērībai

Ludzas pilsētā tiek veiktas izmaiņas satiksmes kustības organizācijā. Ņemot vērā pilsētas iedzīvotāju lūgumus un izvērtējot faktisko stāvokli no drošības viedokļa, tika izskatīta iespēja *Biržas ielas posmā no krustojuma ar Latgales ielu līdz krustojumam ar Raiņa ielu* mainīt transporta kustības organizāciju. Saskaņojot ar VAS „Latvijas Valsts ceļi”, līdz 2015. gada 1. februārim šajā ielas posmā tiks organizēta *vienvirziena kustība* virzienā no Latgales ielas līdz Raiņa ielai.

Lūdzam braukt atbildīgi un ievērot ceļazīmes.

Saņemiet atbildes uz Jums svarīgiem jautājumiem TV tiešraidē!

20. janvārī
plkst. 18:45
Re:TV tiešajā ēterā Ludzas novada domes priekšsēdētāja Alina Gendele (Latgales partija) atbildēs uz Jūsu jautājumiem.

Jautājumus varat uzdot pārraides laikā pa tālruni 64622859 vai iesūtīt tos pirms pārraides uz e-pastu lrt.zinas@lrv.lv vai prese@ludzaspils.lv.

Uzmanību! Re:TV tiešraides šobrīd pieejamas tikai virszemes televīzijas abonentiem.

2015. gads Ludzas novadā – Ģimenes gads!

Ludzas novadā šis gads tiek pasludināts par Ģimenes gadu, jo tieši ģimene ir tā nezūdošā vērtība, kas caurvij paaudžu paaudzes. Šogad kultūras un sporta pasākumi būs organizēti tā, lai ģimenes varētu kopā piedalīties sarīkojumos, sportot, atpūsties, saglabāt ģimenes vērtības un stiprināt saites.

Kādus pasākumus šogad plānojam?

20. martā Pildā noritēs Ludzas, Ciblas, Kārsavas un Zilupes novadu 14. Grāmatu svētki;

31. martā Ludzas pirmsskolas izglītības iestādē „Pasaciņa” notiks tradicionālais starpnovadu mazo dziedātāju konkurss „Mazais dziedātājs”;

19. aprīlī notiks Ģimeņu sporta diena „Apceļosim Latviju”;

1. maijā baudīsim II Starpnovadu pūtēju orķestru kopkoncertu „Tauru skaņās virmo gais”;

15. maijā Starptautiskajai ģimenes dienai veltītu pasākumu „Pietura” rīkos Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrs;

20. jūnijā Ludzas pilskalnā noritēs tradicionālais Lielais Latgaļu tirgus;

18. jūlijā Ludzas Novadpētniecības muzejā notiks Starptautiskais folkloras festivāls „Baltica 2015”;

27. jūlijā Ludzu atkal pieskandinās „Klaidoņu dienas Ludza-2015”;

7.–9. augustā kopīgi svinēsim Ludzas pilsētas svētkus „Visa sākums – ģimene”.

Padomāsim par ģimenes lielo nozīmi mūsu ikdienā, attiecībā un dzīvē, vairāk laika un uzmanības veltīsim vecākiem, brāļiem, māsām un bērniem. Lai katra ģimene, neskatoties uz visām problēmām, ir kā patvēruma, laimes sala, vieta, kur aug laimīgi bērni.

Foto no Ludzas Māmiņu kluba „Puķuzirnītis” arhīva

Pasniedz balvas veiksmīgākajiem uzņēmējiem

Konkursa „Ludzas novada uzņēmēju gada balva 2014” 10 nominācijām šogad tika pieteikti 21 pretendents.

29. decembrī Ludzas Mūzikas pamatskolas zālē svinīgi tika pasniegtas 9 balvas (speciālbavai nominācijā „Ludzas novada tēla popularizētājs” pretendentu šogad nebija). Pārējie 12 konkursam izvirzītie dalībnieki saņēma Ludzas novada pašvaldības Pateicības rakstus.

Kā informēja Ludzas novada domes priekšsēdētājas vietnieks attīstības jautājumos Aivars Meikšāns, uzvarētāji nominācijās

„Lielākais nodokļu maksātājs” un „Lielākais darba devējs” tika noteikti pēc VID sniegtās informācijas. Lielākais nodokļu maksātājs novadā 2014. gadā bija SIA „Ludzas maiznīca”, bet lielākais darba devējs – SIA „Ariols”, kurā nodarbināti vairāk nekā 80 novada iedzīvotāji. Pateicības raksti tika pasniegti SIA „Cirmas bekons”, kā arī uzņēmumiem, kas ir pašvaldības kapitālsabiedrības, – SIA „Ludzas medicīnas centrs” un SIA „Ludzas apsaimniekotājs”.

(Turpinājums 2. lpp.)

(Sākums 1. lpp.)

Balva nominācijā „Gada lauksaimnieks” tika piešķirta Aleksandram Bartusevičam no Rundēnu pagasta. Saimniecībā nodarbojas ar lopkopību. Aleksandrs veiksmīgi piedalījās pašvaldības rīkotajā mikrouzņēmumu projektu konkursā un ieguva finansiālu atbalstu slaušanas iekārtu iegādei.

Pateicību šai nominācijā saņēma uzņēmīgā lauksaimniece Kristīne Gēgere no Pureņu pagasta. Viņa īsā laikā iekopusi dārzena audzēšanas saimniecību, realizē savu produkciju tirgū.

Nominācijā „Gada jaunais komersants” par veiksmīgāko atzīta Jūlija Enikova. Viņas ideju atvērt veikalu, kurā pieņem un tirgo lietotas bērnu preces, jauniešu biznesa projektu konkursā atbalstīja pašvaldība, un izrādījās, ka augstais novērtējums ir pamatots. Pašlaik veikals veiksmīgi darbojas, un Jūlija jau kļuvusi par darba devēju.

Šajā gadā konkursā bija izveidotas piecas jaunas nominācijas. Nominācijā „Gada bioloģiskais ražotājs” balvu saņēma Jura Valeiņa zemnieku saimniecība „Cerība” Briģu pagastā. Saimniecība dibināta 1992. gadā, stabili noturējusies un paplašinājusies jau 22 gadus. Pamatnozares: piena un gaļas lopkopība, aitkopība.

Pateicība šai nominācijā izteikta SIA „Certrārija” un Valentīnai Čerņavskai no Pureņu pagasta.

Nominācijā „Gada mājažotājs” balvu saņēma plašā apkārtnē pazīstamā bulciņu, piparkūku, pīrādziņu cepēja Mārīte Lipska. Pateicības raksts piešķirts Isnaudas pagasta Z/S „Veckrogs” (Olga Strode). Ludzāniešiem labi garšo šai saimniecībā sietie sieri.

Pirmo reizi balva tika piešķirta arī nevalstiskajām organizācijām – sociālajiem partneriem. Bija pieteiktas trīs aktīvas biedrības: „Līdzdalībai nav vecuma”, Ludzas Invalīdu biedrība un Diabēta biedrība.

Tā kā pagājušajā gadā vērienīgu projektu, iesaistot savās aktivitātēs sabiedrību, realizēja Ludzas diabēta biedrība, balvu šoreiz godam nopelnījuši šīs biedrības aktivisti.

Arī nominācijā „Gada sporta un atpūtas vieta” uz balvu pretendēja trīs stabilas, laika pārbaudītas saimniecības: lauku mājas „Ezerzemes” Nirzas ezera krastā (Lolita Greitāne), lauku sēta „Aizupmājas” Nukšu pagastā (Ingrīda Diļevka) un atpūtas komplekss „Zirga smaids” (Anatolijs Lapiks). Gada balva šoreiz piešķirta A. Lapika atpūtas kompleksam.

Pirmo reizi tika pasniegta balva nominācijā „Gada progresīvais uzņēmējs”. To saņēma kokapstrādes uzņēmums SIA „Alfa Spektrs” Briģos, kurā tiek īstenots vērienīgs ES atbalstīts projekts. Pateicība – SIA „Rasa L”.

Paldies visiem uzņēmējiem, kā arī tiem, kas viņus pieteica konkursam!

Vanda Žulina, korespondente

Svetlana Rimšas foto

Ludzas novada domes pieņemtie lēmumi

2014. gada decembrī notika divas domes darba sēdes.

18. decembra Ludzas novada domes ārkārtas domes sēdē tika izskatīti 4 jautājumi:

- apstiprināti precizējumi saistošajos noteikumos Nr. 25 „Par sociālās palīdzības pabalstiem Ludzas novadā”;

- nolemts veikt Ludzas novada pašvaldības īpašumā esošo neizīrēto dzīvokļu apsaimniekošanas izdevumu un apkures maksas apmaksu; - dzīvojamai mājai Blaumaņa ielā 9, Ludzā piešķirts pašvaldības līdzfinansējumu EUR 6000 apmērā jumta remontam;

- deputāti pieņēma lēmumu atļaut Alīnai Gendelei savienot Ludzas novada domes priekšsēdētāja amatu un Administratīvo aktu strīdu komisijas priekšsēdētāja amatu ar Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētāja amatu.

30. decembra sēdē izskatīts 51 darba kārtības jautājums. Deputāti pieņēma lēmumus par adrešu piešķiršanu un dzēšanu, par zemes platību noteikšanu, kā arī lietošanas mērķa piešķiršanu nekustamam īpašumam, par zemes nomas tiesību piešķiršanu un par zemes vienības atzīšanu par piekrītošu Ludzas novada pašvaldībai.

Tika apstiprināti ūdensapgādes un kanalizācijas tarifi, sadzīves atkritumu izvešanas maksa Ludzas novada pagastu administratīvajās teritorijās.

Apstiprināts Ludzas novada attīstības programmas 2011.–2017. gadam Investīciju plāns.

13 skolēniem piešķirtas brīvpusdienas un bezmaksas ēdināšana internātā.

Nolemts bezstrīda kārtībā piedzīt nekustamā īpašuma nodokļa pārādu un nokavējuma naudu no 5 fiziskām un 1 juridiskās personas.

Izskatīti jautājumi par nedzīvojamo telpu nomu un telpu nomas līgumu pagarināšanu. Tika pieņemts lēmums par nekustamā īpašuma „Pokumina muiža”, viena apbūvētā zemes gabala Cirmas pagastā, nekustamā īpašuma „Aptieka” Vecslabadā, Istras pagastā, 2 dzīvokļu īpašumu nodošanu atsavināšanai. Apstiprināti nekustamā īpašuma „Jeļisejevi” (Vecslabada, Istras pagasts) otrās izsoles rezultāti, trešās izsoles noteikumi un sākumcena. Apstiprināta triju dzīvokļu pārdošanas cena.

Tika piešķirts pašvaldības līdzfinansējums jumta nomaiņai, ēku fasādes krāsojuma atjaunošanai un būvgaldniecības izstrādājumu restaurācijai divu namu īpašniekiem. Mājas atrodas pilsētas vēsturiskajā centrā.

Tika noteikta domes deputātu, pašvaldības vadības un iestāžu vadītāju amatāla no 2015. gada 1. janvāra.

Par ilggadēju, godprātīgu darbu un sakarā ar dzīves jubileju nolemts ar Ludzas novada domes Atzinības rakstu apbalvot Ludzas pilsētas 3. pirmsskolas izglītības iestādes “Namiņš” saimniecības daļas vadītāju Zinaīdu Strodi.

Apstiprināti jauni ūdens, kanalizācijas tarifi un atkritumu izvešanas maksa Ludzas novada pagastu teritorijās

Ludzas novada domes 2014. gada 30. decembra sēdē tika apstiprināta Ludzas novada pašvaldības komunālo saimniecību ūdens bilance un faktiskās izmaksas.

Sēdē noteikts tarifa palielinājums par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem patērētājiem, kuriem ir uzstādīti ūdens skaitītāji, ne lielāku par 30% no 2012. gada 26. jūlijā domes sēdē ap-

stiprinātā ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu tarifa par vienu kubikmetru. Patērētājiem, kuriem nav uzstādīti ūdens skaitītāji, maksa par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem vienam iedzīvotājam mēnesī tiek aprēķināta, pamatojoties uz administratīvajā teritorijā noteikto ūdens patēriņa normu un apstiprināto ūdensapgādes un kanalizā-

cijas tarifu par vienu kubikmetru. Ūdens patēriņa norma, ja nav uzstādīti ūdens skaitītāji, vienam iedzīvotājam mēnesī Ludzas novada Briģu, Cirmas, Istras, Nukšu, Pureņu, Rundēnu pagastos ir 5 m³, Isnaudas pagasta Martišu ciemā – 8 m³, Kreiču ciemā – 5 m³, Nirzas pagasta Nirzas ciemā – 9 m³, Raipoles ciemā – 5 m³, Pildas pagastā – 6,5 m³.

Ludzas novada pašvaldības komunālo saimniecību ūdens bilances un informācijas par notekūdeņu daudzumu prognoze tarifu aprēķinam

Ūdens bilance										
	Ūdens bilances aprēķins m ³ gadā	Briģu pagasts	Cirmas pagasts	Isnaudas pagasts	Istras pagasts	Nirzas pagasts	Nukšu pagasts	Pildas pagasts	Pureņu pagasts	Rundēnu pagasts
1.	Iegūtā ūdens daudzums	6514	12285	34500	7220	14000	5988	22161	6836	10224
	<i>tai skaitā</i>									
1.1.	Ūdens patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām	1780	3404	1500	720	3468	1284	8784	2993	720
1.2.	Ūdensvada tīklā padotā ūdens daudzums	4734	8881	33000	6500	10532	4704	13377	3843	9504
1.2.1.	Lietotājiem piegādātā ūdens daudzums	3257	8881	22473	6500	9031	4691	11220	1857	8690
1.2.2.	Ūdens zudumi	1477		10527		1501	13	2157	1986	814
Informācija par notekūdeņu daudzumu										
	Attīrīto notekūdeņu daudzuma aprēķins m ³	Briģi	Cirma	Isnauda	Istra	Nirza	Nukši	Pilda	Pureņi	Rundēni
2.	Kopējo attīrīto notekūdeņu apjoms	4561	10896	34900	6800	12700	5389	15266	4466	9243
	<i>tai skaitā</i>									
2.1.	Savāko notekūdeņu daudzums	3081	7489	11878	6161	6653	3691	7096	1354	8437
2.2.	Pārējo attīrīto notekūdeņu daudzums	1480	3407	23022	639	6047	1698	8170	3112	806

Deputāti apstiprināja jaunus tarifus par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem Ludzas novada pagastu administratīvajās teritorijās. Šie tarifi ir pielikami ar pievienotās vērtības nodokli atbilstoši likumā „Par pievienotās vērtības nodokli” noteiktām nodokļa likmēm.

Ludzas novada pašvaldības pagastu ūdenssaimniecību tarifi

Posteņi	Ūdens- apgādes pakalpo- juma tarifs EUR/m ³	Kanalizā- cijas pakalpo- juma tarifs EUR/m ³	Ūdens- apgādes pakalpojuma tarifs EUR/vienam iedzīvotājam mēnesī (bez skaitītāja)	Kanalizā- cijas pakalpo- juma tarifs EUR/vienam iedzīvotājam mēnesī (bez skaitītāja)	Ūdens- apgādes pakalpo- juma tarifs EUR/ mēnesī (kūfī bez skaitītāja) par liellopu	Ūdens- apgādes pakalpo- juma tarifs EUR/ mēnesī (kūfī bez skaitītāja) par jaunlopu	Asenizā- cijas pakalpo- juma tarifs EUR par katru izvešanas reizi
1.	Briģu pagasts	0.92	1.13	4.60	5.65	1.96	0.70
2.	Cirmas pagasts	0.64	1.13	3.20	5.65	1.36	0.49
3.	Isnaudas pagasts						
3.1.	Martišu ciemā	0.66	1.13	5.28	9.04	1.41	0.50
3.2.	Istalsna, Kreiču ciems	0.66	1.13	3.3	5.65	1.41	0.50
4.	Istras pagasts	0.92	1.05	4.60	5.25	1.96	0.70
5.	Nirzas pagasts						
5.1.	Nirzas ciemā	0.82	1.11	7.38	9.99	1.75	0.62
5.2.	Raipoles ciemā	0.82	1.11	4.1	5.55	1.75	0.62
6.	Nukšu pagasts	0.92	1.13	4.60	5.65	1.96	0.70
7.	Pildas pagasts	0.92	1.13	5.98	7.35	1.96	0.70
8.	Pureņu pagasts	0.92	0.96	4.60	4.80	1.96	0.70
9.	Rundēnu pagasts	0.92	1.13	4.60	5.65	1.96	0.70
10.	Ar brīvkrāniem ārpus ēkas			1.37			
11.	Asenizācija						18.50

10. – 11. punktu posteņi attiecināmi Ludzas novada pagastu teritorijās

Ludzas novada pašvaldības pagastu ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķinu varat apskatīt www.ludza.lv.
Jaunie tarifi par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem stājas spēkā ar 2015. gada 1. maiju.

Apstiprināta arī sadzīves atkritumu savākšanas un izvešanas maksa vienam iedzīvotājam mēnesī Ludzas novada pagastu administratīvajās teritorijās.

Sadzīves atkritumu izvešanas maksa iedzīvotājiem

N.p.k.		Faktiskais daudzums m ³	Tarifs par 1m ³	Kopējās izmaksas EUR	Pakalpojuma saņēmēju skaits	Maksa no cilvēka mēnesī EUR bez PVN
1	Briģu pagasts	114.24	10.83	1237.22	89	1.26
2	Cirmas pagasts	278.2	10.83	3012.91	169	1.62
3	Isnaudas pagasts					
	Martišu ciems	149	10.83	1613.67	90	1.63
	Istalsnas ciems	44	10.83	476.52	37	1.17
	Kreiču ciems	16	10.83	173.28	15	1.05
4	Istras pagasts	249	10.83	2696.67	213	1.15
5	Nirzas pagasts					
	Nirzas ciems	88.46	10.83	958.02	74	1.18
	Kušneru ciems	15.54	10.83	168.30	13	1.18
6	Nukšu pagasts	54	10.83	584.82	75	0.71
7	Pildas pagasts	104.02	10.83	1126.54	121	0.85
8	Pureņu pagasts	82	10.83	888.06	90	0.90
9	Rundēnu pagasts	221.4	10.83	2397.76	150	1.45

Noteiktā sadzīves atkritumu savākšanas un izvešanas maksa ir pielikama ar pievienotās vērtības nodokli (atbilstoši likumā „Par pievienotās vērtības nodokli” noteiktām nodokļa likmēm) un tā stājas spēkā ar 2015. gada 1. janvāri.

Informāciju sagatavoja Svetlana Rimša, sabiedrisko attiecību speciāliste

MUMS JAUTĀ

Jautājums: Kā tiek izlietota neprivatizēto dzīvokļu īres maksa?

Atbilde: Neprivatizēto dzīvokļu īres maksa sastāv no: apsaimniekošanas maksas, kuras apmēru nosaka dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē;

peļņas daļas (maksas par dzīvokļa lietošanu), ko nosaka pašvaldība.

Apsaimniekošanas maksa tiek izmantota ēkas un tai piesaistītās teritorijas uzturēšanai. Par to, kādus darbus veikt, lemj dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē. Darbu izpildi kontrolē mājas vecākais vai pārvaldnieks.

Piemērs

Ja apsaimniekošanas maksa ir 0,30 EUR/m², tad:
- 0,14 EUR izlieto mājas pārvaldnieka izdevumu segšanai (sētnieka, avārijas dienesta darba apmaksai, administrācijai, mājas apsekošanas izdevumiem u.c.);

- 0,16 EUR veido mājas uzkrājuma fondu.
Par uzkrāto līdzekļu izlietojumu lemj paši mājas iedzīvotāji. Parasti par šo naudu veic ēkas jumta remontu, ūdensvada vai siltumsistēmas nomainīšanu, kāpņu telpas vai citu koplietošanas telpu remontu, ierīko stāvlaukumu un tml..

Peļņas daļa tiek izmantota pašvaldības dzīvokļu uztur-

rēšanai. Pēc dzīvokļa īrnieka rakstiska iesnieguma un pēc dzīvokļa apsekošanas tiek remontētas (pārliktas) krāsnis, mainīti logi, durvis, elektroinstalācija. Dzīvokļu fonds ir kritiskā stāvoklī, tāpēc arī nepieciešams veikt daudz remontdarbu. Līdzekļu visiem darbiem nepietiek, un veidojas rinda.

Jautājums: Kādos gadījumos pašvaldība piešķir līdzfinansējumu māju remontam?

Atbilde: Līdzfinansējuma piešķiršanas kārtību un apjomu nosaka Ludzas novada domes 25.08.2011. pieņemtie saistošie noteikumi Nr. 19 „Par Ludzas novada pašvaldības līdzfinansējuma apjomu un tā piešķiršanas kārtību daudzdzīvokļu dzīvojamā māju energoefektivitātes pasākumu veikšanai, piesaistīto zemesgabalu labiekārtošanai un dzīvojamā māju renovācijai” (pieejami pašvaldības mājaslapā www.ludza.lv: Sākumlapa „Pašvaldība” Saistošie noteikumi).

Mājas avārijas situācijas gadījumā mājas iedzīvotājiem jāsaņem kopsapulce un jāpieņem lēmums par mājas apsekošanu un nepieciešamo darbu veikšanu. Pašvaldībā ir jāiesniedz būvinspektora slēdziens un veicamo darbu tāme.

Jautājumu izskata pašvaldības speciālisti, lēmumu par līdzfinansējuma piešķiršanu pieņem Ludzas novada domes

deputāti. Līdzfinansējums tiek piešķirts 50 % apmērā no darbu tāmes, bet ne vairāk kā 6 000 EUR.

Piemērs

Dzīvojamā mājā Raiņa ielā 53 tika veikta jumta renovācija. Darbu kopējā tāme -15 884,47 EUR. Pašvaldība piešķir līdzfinansējumu 6 000 EUR apmērā. Pārējie izdevumi tiek segti no mājas uzkrājuma fonda.

Dzīvojamā mājā Stacijas ielā 21 veikta dūmvada pārmūrēšana. Kopējā darbu tāme – 4 144 EUR, pašvaldības līdzfinansējums – 2 072 EUR.

Ludzas novada domes 10.07.2013. pieņemtie saistošie noteikumi Nr. 17 „Par pašvaldības palīdzību vēsturisku būvniecības izstrādājumu atjaunošanai un restaurācijai, ēku fasāžu krāsnojuma atjaunošanai un jumta seguma nomainīšanai valsts nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļa „Ludzas pilsētas vēsturiskais centrs” teritorijā esošajām ēkām, kā arī Latvijas Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā ietvertajām ēkām Ludzas novadā” nosaka līdzfinansējuma apmēru un tā saņemšanas kārtību to māju īpašniekiem, kuru īpašums atrodas pilsētas vēsturiskajā centrā. Saistošie noteikumi pieejami pašvaldības mājaslapā www.ludza.lv: Sākumlapa „Pašvaldība” Saistošie noteikumi.

Saistošo noteikumu Nr. 25

„Par sociālās palīdzības pabalstiem Ludzas novadā” paskaidrojuma raksts

I. Normatīvā akta projekta izstrādes nepieciešamība

1. Pamatojums

Ludzas novada domes Saistošajam noteikumam „Par sociālās palīdzības pabalstiem Ludzas novadā” projekts izstrādāts, pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 43.panta trešo daļu, MK noteikumu Nr.299 „Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu” 19.4.punktu, „Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 35.pantu.

2. Pašreizējā situācija un problēmas

Spēkā esošie Saistošie noteikumi Nr. 9 „Par sociālās palīdzības pabalstiem Ludzas novadā” ir vairākkārt grozīti un dažas noteikumos paredzētās normas ir novecojušas. Ir nepieciešams apstiprināt jaunus Saistošos noteikumus, paredzot trūcīgās un maznodrošinātās personas (ģimenes) statusa piešķiršanas kārtību un sociālo pabalstu saņēmēju mērķgrupas, pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtību un apmērus.

3. Normatīvā akta projekta būtība

Saistošo noteikumu „Par sociālās palīdzības pabalstiem Ludzas novadā” projektā paredzēts noteikt sociālās palīdzības pabalstu veidus un apmērus, pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtību personām (ģimenēm), kurām ir tiesības saņemt šos pabalstus, kā arī lēmumu par pabalstu piešķiršanu/atteikumu apstiprināšanu un pārsūdzēšanas kārtību. Saistošie noteikumi paredz trūcīgās un maznodrošinātās personas (ģimenes) statusa piešķiršanai noteikto ienākumu līmeni un pašvaldības noteiktos kritērijus kustāmajam un nekustāmajam īpašumam, kas var būt trūcīgās vai maznodrošinātās māsaimniecības īpašumā. Saistošo noteikumu projektā noteiktie pabalstu veidi: pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai, dzīvokļa pabalsts, vienreizējs pabalsts ārkārtas vai krīzes situācijā, pabalsti bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem, pabalsti audžuģimenēm, pabalsts neparedzētos gadījumos, pabalsts sabiedriskā transporta izdevumu apmaksai, pabalsts veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai, pabalsts bērnu ēdināšanai.

II. Normatīvā akta projekta ietekme uz sabiedrību

1. Sabiedrības mērķgrupa

Ludzas novada pašvaldībā pamata dzīvesvietu deklarējušās fiziskas personas - trūcīgās un maznodrošinātās personas (ģimenes), vientuļie pensionāri, pilngadību sasniegušie bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni, audžuģimenes, personas (ģimenes), kuras nonākušas ārkārtas vai krīzes situācijā.

2. Ietekme uz uzņēmēj sabiedrības vidi pašvaldības teritorijā

Nav attiecināms.

3. Administratīvās procedūras raksturojums

Administratīvās procedūras netiek mainītas.

III. Normatīvā akta projekta iespējamā ietekme uz pašvaldības budžetu

1. Finansiālā ietekme

Saistošo noteikumu „Par sociālās palīdzības pabalstiem Ludzas novadā” projektā paredzēto sociālo pabalstu izmaksai 2015.gada budžetā nepieciešamie finanšu līdzekļi ir 480 000 EUR.

2. Cita informācija

Nav.

IV. Kā tiks nodrošināta normatīvā akta izpilde

1. Kā tiks nodrošināta normatīvā akta izpilde no pašvaldības puses – vai tiek radītas jaunas institūcijas vai paplašinātas esošo institūciju funkcijas

Jaunas institūcijas netiks radītas un esošo institūciju funkcijas netiks paplašinātas.

2. Kā sabiedrība tiks informēta par normatīvā akta ieviešanu

Normatīvais akts tiks publicēts informatīvajā izdevumā „Ludzas Novada Vēstis”, pašvaldības mājas lapā www.ludza.lv, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas mājas lapā internetā un pašvaldības mājas lapā internetā.

V. Kādas konsultācijas notikušas, sagatavojot normatīvā akta projektu

1. Ar kādiem sabiedrības pārstāvjiem konsultācijas ir notikušas

Sociālā dienesta klientu aptauja.

2. Kādas konsultāciju veids ir izmantots

Nav.

3. Cita informācija

Nav.

Saistošie noteikumi Nr.25

PAR SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS PABALSTIEM LUDZAS NOVADĀ

Apstiprināti ar Ludzas novada domes 2014.gada 27.novembra sēdes lēmumu ar precizējumiem, kas veikti ar Ludzas novada domes 18.12.2014. sēdes lēmumu

I. VISPĀRĪGIE JAUTĀJUMI

1.1. Saistošie noteikumi nosaka sociālās palīdzības pabalstu (turpmāk tekstā – pabalsts) veidus un apmērus, pabalstu piešķiršanas un izmaksas kārtību personām (ģimenēm), kuras ir tiesīgas saņemt šos pabalstus, kā arī lēmumu par pabalstiem apstiprināšanu un pārsūdzēšanas kārtību.

1.2. Saistošo noteikumu mērķis ir noteikt pašvaldības sociālās palīdzības sistēmu, kas nodrošinātu finansiālu atbalstu trūcīgām, maznodrošinātām un mazaizsargātām personām, (ģimenēm), lai apmierinātu to pamatvajadzības (ēdienu, apģērbu, mājokli, veselības aprūpi un obligāto izglītību) un veicinātu viņu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā.

1.3. Pabalstus piešķir personai (ģimenei), kura deklarējusi savu dzīvesvietu Ludzas novada pašvaldības administratīvajā teritorijā. Personai, kura ir bez mājokļa, vienreizēju materiālu palīdzību nodrošina pašvaldība, kuras teritorijā persona atrodas (Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 9.panta trešās daļas otrais teikums).

1.4. Atbilstību trūcīgas ģimenes (personas) statusam Ludzas novada Sociālais dienests izvērtē Ministru kabineta 2010.gada 30.marta noteikumu Nr.299 „Noteikumi par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu” noteiktajā kārtībā.

1.5. Pašvaldībā noteiktais maznodrošinātās ģimenes (personas) ienākumu līmenis ir 200,00 euro vienai personai mēnesī.

1.6. Atbilstību maznodrošinātās ģimenes (personas) statusam izvērtē analogiski trūcīgas ģimenes (personas) statusa noteikšanai.

1.7. Izvērtējot atbilstību trūcīgas vai maznodrošinātās ģimenes/personas statusam, noteikt, ka par īpašumu nav uzskatāmi:

1.7.1. zeme un mežs, kuru kopējā platība nepārsniedz 8 ha ģimenēm bez nepilngadīgajiem bērniem;

1.7.2. zeme un mežs, kuru kopējā platība nepārsniedz 15 ha ģimenēm ar nepilngadīgajiem bērniem;

1.7.3. viena garāža, piemājas saimniecības ēkas;

1.7.4. viena vasarnīca, kura tiek izmantota ģimenes/personas pamatvajadzību apmierināšanai;

1.7.5. viens automobilis vai motocikls, kas ir ģimenes (personas) īpašumā ilgāk par 24 mēnešiem un viens motorollers/mopēds un viena automašīnas piekabe, kas ģimenes (personas) īpašumā ilgāk par 12 mēnešiem, kā arī viens velosipēds katram ģimenes loceklim;

1.7.6. lauksaimniecības tehnika 1 (viena) vienība, kas ir ģimenes (personas) īpašumā ilgāk par 24 mēnešiem.

1.8. Par vientuļiem pensionāriem Ludzas novadā tiek uzskatītas pensijas vecuma personas, kurām nav bērnu, laulātā, vecāku (pirmās pakāpes radnieku).

II. PABALSTU VEIDI, TO PIEŠĶIRŠANAS KĀRTĪBA UN APMĒRS

2.1. Pašvaldībā ir noteikti šādi pabalstu veidi:

2.1.1. Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā, MK noteikumos noteiktie obligāti izmaksājami pabalstu veidi:

1) pabalsts garantētā minimālā ienākumu (turpmāk – GMI) līmeņa nodrošināšanai;

2) dzīvokļa pabalsts;

3) vienreizējs pabalsts ārkārtas vai krīzes situācijā;

4) pabalsti bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem;

5) pabalsti audžuģimenēm.

2.1.2. Pabalsti trūcīgām personām/ģimenēm:

1) pabalsts bērna izglītībai un audzināšanai;

2) pabalsts neparedzētos gadījumos.

2.1.3. Pabalsts pensionāriem:

1) pabalsts sabiedriskā transporta izdevumu apmaksai.

2.1.4. Pabalsts veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai maznodrošinātām personām/ģimenēm.

2.1.5. Pabalsts bērna ēdināšanai.

2.2. Pabalsts garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai

2.2.1. Tiesības saņemt pabalstu GMI līmeņa nodrošināšanai ir tām ģimenēm vai atsevišķi dzīvojošām personām, kurām noteikta atbilstība trūcīgas ģimenes (personas) statusam Ministru kabineta noteiktajā kārtībā un kuras līdzdarbojas savas sociālās situācijas uzlabošanā un pilda līdzdarbības pienākumus.

2.2.2. Pašvaldībā noteiktais GMI līmenis personai ir 50,00 euro mēnesī.

2.2.3. Pabalstu piešķir, aprēķina un izmaksā atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 17. jūnija noteikumiem Nr.550 „Kārtība, kādā aprēķināms, piešķirams, izmaksājams pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai un slēdzama vienošanās par līdzdarbību.”

2.2.4. Pabalsta izmaksu naudā daļēji vai pilnībā var aizstāt ar pabalstu natūrā (ar uzskaiti naudā), komunālo pakalpojumu apmaksai, dokumentu noformēšanai vai pārtikas iegādei pēc rakstiskas vienošanās ar klientu.

2.3. Dzīvokļa pabalsts

2.3.1. Dzīvokļa pabalsts trūcīgām personām (ģimenēm) tiek piešķirts:

2.3.1.1. siltumenerģijas pakalpojumu apmaksai:

2.3.1.1.1. ģimenēm vai personām bez bērniem, ja dzīvesvietā ir deklarēts viens vai vairāk cilvēki, - 175,00 euro gadā, pabalsta izmaksu sadalot divās daļās –115,00 euro (par periodu no janvāra līdz aprīlim) un 60,00 euro (par periodu no oktobra līdz decembrim);

2.3.1.1.2. ģimenēm ar vienu vai diviem bērniem, ja dzīvesvietā deklarēti divi vai vairāk cilvēki – 260,00 euro gadā, pabalsta izmaksu sadalot divās daļās - 180,00 euro (par periodu no janvāra līdz aprīlim) un 80,00 euro (par periodu no oktobra līdz decembrim);

2.3.1.1.3. daudzbērnu ģimenēm ar trim un vairāk bērniem – 315,00 euro gadā, pabalsta izmaksu sadalot divās daļās – 210,00 euro (par periodu no janvāra līdz aprīlim) un 105,00 euro (par periodu no oktobra līdz decembrim).

2.3.1.1.4. pabalsta saņemšanai divas reizes gadā apkures sezonas laikā no janvāra līdz aprīlim un no oktobra līdz decembrim sociālajā dienestā ir jāiesniedz rakstisks iesniegums.

2.3.1.2. kurināmā iegādei:

2.3.1.2.1. personai (ģimenei), kura dzīvo dzīvoklī vai mājā bez centralizētās siltumapgādes, līdz 130,00 euro gadā, Pabalsta saņemšanai ir nepieciešams iesniegt izdevumus apliecinājošus dokumentus (maksājuma kvīti, kurā norādīti personas dati vai rēķinu no uzņēmuma, kas veiks kurināmā piegādi);

2.3.1.3. komunālo pakalpojumu (ūdens, kanalizācija, atkritumu izvešana) apmaksai:

2.3.1.3.1. tiek piešķirts līdz 15,00 euro gadā katrai personai, kuru dzīvesvieta ir deklarēta mājoklī uz pieprasītāja rakstiska iesnieguma pamata;

2.3.1.3.2. pabalsta apmērs tiek noteikts pamatojoties uz ģimenes/personas faktiskiem maksājumiem par komunālajiem pakalpojumiem līdz 15,00 euro gadā katrai personai un tā saņemšanai nepieciešams iesniegt sociālajā dienestā ziņas par komunālo pakalpojumu maksājumiem (rēķinu vai izziņu no pakalpojuma sniedzēja, ja nepieciešams, līgumu par atkritumu izvešanu);

2.3.1.3.3. saskaņā ar sociālā dienesta iesniegtajiem sarakstiem, pabalsts komunālo pakalpojumu apmaksai tiek pārskaitīts pakalpojumu sniedzējam.

2.3.2. Dzīvokļa pabalsts maznodrošinātām personām (ģimenēm) tiek piešķirts:

2.3.2.1. siltumenerģijas pakalpojumu apmaksai:

2.3.2.1.1. ja dzīvoklī dzīvo un ir deklarēta persona vai ģimene bez bērniem –115,00 euro gadā, pabalsta izmaksu sadalot divās daļās –70,00 euro (par laika periodu no janvāra līdz aprīlim) un 45,00 euro (par laika periodu no oktobra līdz decembrim);

2.3.2.1.2. ja dzīvoklī dzīvo un ir deklarēta ģimene ar bērniem- 200,00 euro gadā, pabalsta izmaksu sadalot divās daļās – 135,00 euro (par laika periodu no janvāra līdz aprīlim) un 65,00 euro (par laika periodu no oktobra līdz decembrim).

2.3.2.2. kurināmā iegādei:

2.3.2.2.1. personai (ģimenei), kura dzīvo dzīvoklī vai mājā bez centralizētās siltumapgādes, līdz 90,00 euro gadā, Pabalsta saņemšanai ir nepieciešams iesniegt izdevumus apliecinājošus dokumentus (maksājuma kvīti, kurā norādīti personas dati vai rēķinu no uzņēmuma, kas veiks kurināmā piegādi);

2.3.3. Dzīvokļa pabalsts nestrādājošiem vientuļiem pensionāriem tiek piešķirts:

2.3.3.1. kuri dzīvo mājā vai dzīvoklī ar centralizēto apkuri, ja tajā nav deklarētas citas personas –100,00 euro gadā kurināmā izdevumu apmaksai vai centralizētas siltumapgādes pakalpojumu apmaksai. Pabalsta saņemšanai kurināmā izdevumu apmaksai ir nepieciešams iesniegt izdevumus apliecinājošus dokumentus (maksājuma kvīti, kurā norādīti personas dati). Pabalsts centralizētas siltumapgādes pakalpojuma apmaksai tiek pārskaitīts pakalpojuma sniedzējam;

2.3.3.2. kuri dzīvo mājā vai dzīvoklī bez centralizētās apkures, ja tajā nav deklarētas citas personas –75,00 euro gadā kurināmā izdevumu apmaksai. Pabalsta saņemšanai ir nepieciešams iesniegt izdevumus apliecinājošus dokumentus (maksājuma kvīti, kurā norādīti personas dati vai rēķinu no uzņēmuma, kas veiks kurināmā piegādi);

2.3.3.3. pabalsts nestrādājošiem vientuļiem pensionāriem netiek piešķirts, ja ir spēkā vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

2.3.3.3.1. personas ienākumi pārsniedz 260,00 euro mēnesī;

2.3.3.3.2. pabalsta pieprasītājam pieder divi vai vairāki dzīvojamie derīgi nekustamie īpašumi.

2.4. Vienreizējs pabalsts ārkārtas vai krīzes situācijā

2.4.1. Pabalstu ārkārtas vai krīzes situācijā, neizvērtējot personas/ģimenes ienākumus, bet ņemot vērā iepriekš neparedzamo apstākļu radīto zaudējumu sekas un tikai tajos gadījumos, ja nepienākas cits valsts noteiktais pabalsts vai tas ir nepietiekams minimālo izdevumu segšanai piešķir:

2.4.1.1. ārkārtas situācijā (stihiskas nelaimes vai iepriekš neparedzami apstākļi – ugunsgrēks, plūdi, personas apbedīšana):

2.4.1.1.1. personas apbedīšanai līdz 300,00 euro vienai personai/ģimenei;

2.4.1.1.2. ugunsgrēka gadījumā līdz 500,00 euro vienai personai/ģimenei;

2.4.1.1.3. plūdu, vētru un citu dabas stihiju gadījumā līdz 300,00 euro vienai personai/ģimenei.

2.4.1.2. krīzes situācijā (persona/ģimene nespēj apmierināt savas pamatvajadzības) līdz 150,00 euro vienai personai/ģimenei gadā.

2.4.2. Pabalstu piešķir, ja prasītāja iesniegums saņemts ne vēlāk kā 3 mēnešu laikā no ārkārtas vai krīzes situācijas rašanās.

2.4.3. Pabalstu ārkārtas situācijā personas nāves gadījumā piešķir mirušā ģimenes loceklim (apgādniekam) vai personai, kura uzņēmusies apbedīšanu.

2.4.4. Gadījumā, ja mirusi persona, kuras dzīvesvieta ir deklarēta pašvaldības administratīvajā teritorijā un kurai nav apgādnieku vai personas, kas uzņemtos apbedīšanu, Ludzas novada sociālais dienests slēdz līgumu ar fizisku (juridisku) personu par šī pakalpojuma organizēšanu un sedz ar apbedīšanu saistītos izdevumus.

2.4.5. ja nepieciešams pabalsts, kura apmērs pārsniedz 2.4.1.1. un 2.4.1.2.punktos noteikto pabalstu apmēru, tas tiek piešķirts ar novada domes lēmumu.

2.4.6. Konkrētajā situācijā (ārkārtas vai krīzes) persona/ģimene var pretendēt tikai uz vienu pabalsta veidu (vai 2.4.1.1.apakšpunktā minēto pabalstu vai 2.4.1.2.apakšpunktā minēto pabalstu).

2.5. Pabalsti bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās

2.5.1. Pabalstu piešķir bērniem bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem pēc ārpusģimenes aprūpes beigšanās. Ja bērns pēc ārpusģimenes aprūpes turpina mācīties, neizmantojot garantijas tiek saglabātas visu mācību laiku, bet ne ilgāk kā līdz 24 gadu vecuma sasniegšanai.

2.5.2. Pabalsta apmēri:

2.5.2.1. pabalsts pastāvīgās dzīves uzsākšanai tiek izmaksāts vienu reizi divu sociālā nodrošinājuma pabalstu apmērā –130,00 euro vai personai ar invaliditāti kopš bērnības –215,00 euro;

2.5.2.2. vienreizējs pabalsts sadzīves priekšmetu un mīkstā inventāra iegādei 250,00 euro, tiek izmaksāts vienu reizi vai par šo summu izsniegti sadzīves priekšmeti un mīksta inventārs;

2.5.2.3. pabalsts ikmēneša izdevumu segšanai 65,00 euro, personai ar invaliditāti kopš bērnības 110,00 euro, pabalsts tiek izmaksāts katru mēnesi, ja bērns turpina mācības vispārējās vidējās vai profesionālās izglītības iestādē, vai ja bērns turpina studijas augstskolā vai koledžā un saskaņā ar izglītības jomu regulējošajos normatīvajos aktos noteikto kārtību sekmīgi apgūst izglītības programmu;

2.5.2.4. pabalsts kabatas naudai bērnam, kuram deklarētā dzīvesvieta ir Ludzas novada pašvaldība, bet kurš ir ievietots internātskolā un kuram nav iecelts aizbildnis, izmaksā finanšu līdzekļus personiskiem izdevumiem, kura apmērs ir 15 procenti no valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta apmēra (MK noteikumu Nr.857, 3.punkts);

2.5.2.5. pabalsts dzīvojamās telpas īres izdevumu segšanai tiek izmaksāts katru mēnesi līdz pašvaldība piešķir dzīvojamo telpu.

2.6. Pabalsti audžuģimenēm

2.6.1. ikmēneša atlīdzība audžuģimenei - pabalsts bērnu uzturam tiek noteikts 160,00 euro apmērā.

2.6.2. vienreizējs pabalsts apģērba un mīkstā inventāra iegādei 75,00 euro apmērā audžuģimenei par tajā ar Ludzas novada bāriņtiesas lēmumu ievietoto katru nepilngadīgo personu.

2.7. Pabalsti trūcīgām ģimenēm/personām

2.7.4. Pabalsts bērna izglītībai un audzināšanai:

2.7.4.1. skolas piederumu un mācību grāmatu iegādei bērniem – 30,00 euro izmaksā vienu reizi gadā pirms mācību gada sākuma vai mācību gada sākumā;

2.7.4.2. bērnu ēdināšanas izdevumu apmaksai 100% apmērā mēnesī Ludzas novada pirmsskolas izglītības iestādēs;

2.7.4.3. skolēnu ēdināšanas izdevumu apmaksai 100% apmērā mēnesī Ludzas novada vispārīgglītojošās izglītības iestādēs un skolu internātos, pabalstu pārskaitot katru mēnesi pakalpojuma sniedzējam;

2.7.4.4. bērnu ēdināšanas izdevumu apmaksai 100 % apmērā mēnesī citu novadu pirmsskolas izglītības iestādēs un skolēnu ēdināšanas izdevumu apmaksai citu novadu vispārīgglītojošās izglītības iestādēs tiek veikta tikai tādos gadījumos, ja bērns apmeklē cita novada pirmsskolas vai vispārīgglītojošās izglītības iestādi, kura atrodas dzīvesvietas tuvumā un ir objektīvas grūtības nokļūšanai Ludzas novada pašvaldības izglītības iestādē (nav iespējams nodrošināt transportu skolnieku nogādāšanai uz izglītības iestādi Ludzas novadā vai nav ekonomiski izdevīgi transportu nodrošināt);

2.7.4.5. atlaide vecāku līdzfinansējumam Ludzas mūzikas pamatskolā un J.Soikāna Ludzas mākslas skolā sekmīgiem audzēkņiem – 50% apmērā;

2.8. Pabalsts neparedzētos gadījumos

2.8.1. pabalsts neparedzētos gadījumos (pases saņemšanai, dokumentu noformēšanai, u.c.) tiek piešķirts trūcīgām personām vadoties pēc konkrētās situācijas un tā apmērs ir līdz 30,00 euro apmērā;

2.8.2. ja nepieciešamais pabalsta apmērs pārsniedz 30,00 euro, tas tiek piešķirts ar novada domes lēmumu.

2.9. Pabalsts sabiedriskā transporta izdevumu apmaksai

2.9.1. Pabalsts sabiedriskā transporta izdevumu apmaksai braukšanai Ludzas novada teritorijā tiek piešķirts nestrādājošiem pensionāriem, kuru ienākumi nepārsniedz 215,00 euro līdz 10,00 euro gadā.

2.9.2. Pabalsts tiek piešķirts uz pieprasītāja rakstiska iesnieguma pamata, kuram pievienotas braukšanas biļetes.

2.10. Pabalsts veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai maznodrošinātām personām/ģimenēm:

2.10.1. Noteikt pabalsta veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai apmēru līdz 40,00 euro gadā vienai maznodrošinātai personai.

2.10.2. Pabalsts tiek piešķirts pacienta iemaksas par ģimenes ārsta un citu speciālistu apmeklējumu, ambulatorās medicīniskās palīdzības, dienas stacionāra, aprūpes nodaļas pakalpojumu, diagnostisko izmeklējumu apmaksai.

2.10.3. Pabalsts tiek piešķirts pēc ģimenes/personas ienākumu izvērtēšanas, aizpildot iztikas līdzekļu deklarāciju, uz pieprasītāja rakstiska iesnieguma pamata, kam pievienoti izdevumus apliecinājoši dokumenti (maksājuma kvītis, čeki, kuros ir norādīti personas dati).

2.10.4. Pabalsts veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai tiek piešķirts katram ģimenes loceklim.

2.11. Pabalsts bērna ēdināšanai

2.11.1. Pabalsts bērna ēdināšanai Ludzas novada pirmsskolas izglītības iestādēs, Ludzas novada vispārīgglītojošās izglītības iestādēs un izglītības iestāžu internātos tiek piešķirts ģimenei, kuras ienākumi nepārsniedz 128,06 euro uz vienu personu un tā nav atzīta par trūcīgu, jo tai pieder īpašums saskaņā ar saistošo noteikumu 1.8.punkta kritērijiem.

2.11.2. Pabalsts tiek piešķirts pēc iztikas līdzekļu deklarācijas aizpildīšanas un ienākumu izvērtēšanas uz bērna vecāku rakstiska iesnieguma pamata.

III. SOCIĀLĀS PALĪDZĪBAS SAŅĒMŠANAS KĀRTĪBA

3.1. Lai saņemtu sociālo palīdzību, palīdzības pieprasītājs iesniedz Ludzas novada Sociālajā dienestā (turpmāk tekstā SD) rakstveida pamatotu iesniegumu.

3.2. Pabalsta piešķiršanai, palīdzības pieprasītājam ir jāiesniedz šādi dokumenti (pēc nepieciešamības):

1) rakstveida iesniegums;

2) iztikas līdzekļu deklarācija;

3) strādājošiem – izziņa par ienākumiem no algota darba – par pēdējiem 3 mēnešiem (ienākums pēc Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu un iedzīvotāju ienākuma nodokļa nomaksas);

4) izziņa no mācību iestādes, ja kāds no ģimenes locekļiem mācās arrodvidusskolā vai augstskolā;

5) citi ģimenes (personu) ienākumus apliecinājoši dokumenti – izziņas par stipendiju, autoratlīdzību, honorāriem, uzturnaudu, apgādnieka zaudējuma pensiju, saņemto mantojumu, dividendēm, dāvinājumu, par ienākumiem no saimnieciskas darbības, no kustamās vai nekustamās mantas nomas u.c.;

6) konta izdrukas (par pēdējiem trīs mēnešiem, ja sociālās palīdzības pieprasītājam ir konts)

7) personām pēc atbrīvošanas no ieslodzījuma vietas – izziņu no Ieslodzījuma vietu pārvaldes par atbrīvošanu;

8) apbedīšanas pabalsta pieprasīšanas gadījumā – miršanas apliecības kopija;

9) rēķins vai čeku un kvīšu kopijas (pēc nepieciešamības uzrādot oriģinālu), kas pierāda izdevumu apmēru (medicīnas iestādēs, rehabilitācijas centros ārstniecības nolūkā), primārās aprūpes (ģimenes) ārstu ieteikumi par nepieciešamajiem pakalpojumiem;

10) pase – uzrādīt.

3.3. Personai, kas saņem pabalstu garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai (turpmāk – klients), ir pienākums noslēgt vienošanos par līdzdarbību ar SD darbinieku, citas sociālās palīdzības saņemšanas gadījumā – pēc nepieciešamības. Noslēdzot vienošanos, klients rakstiski apliecina gatavību pildīt līdzdarbības pienākumus.

3.4. No pabalsta pieprasītāja nedrīkst pieprasīt tādu līdzdarbības pienākumu izpildi, kuri izslēdz iespēju aprūpēt bērnu ar invaliditāti vai pirmsskolas vecuma bērnu vai traucē stāties darba attiecībās vai gūt cita veida likumīgus ienākumus no darba.

3.5. Sociālā dienesta darbinieks novērtē pabalsta pieprasītāja ienākumus un materiālo stāvokli, pamatojoties uz iztikas līdzekļu deklarācijā norādītajām ziņām, pabalsta pieprasītāja dzīves apstākļu apsekošanas aktiem, kā arī ienākumus apliecinājošiem dokumentiem. Sociālais darbinieks pārbauda informāciju par palīdzības pieprasītāju pieejamajos pašvaldības un valsts datu reģistros.

3.6. SD darbinieks pēc personas un tās ģimenes locekļu ienākumu un citu materiālo resursu izvērtēšanas, sagatavo lēmuma projektu par pabalsta piešķiršanu vai atteikumu, ko iesniedz parakstīšanai dienesta vadītājam.

3.7. Piešķirto pabalstu personai var izmaksāt naudā vai par pabalsta summu apmaksāt preces vai pakalpojumus, kas nepieciešami personas vai tās ģimenes locekļu pamatvajadzību apmierināšanai.

3.8. SD darbinieks iekārto klienta lietu un tajā iekļauj:

1) klienta iesniegumu,

2) iztikas līdzekļu deklarāciju,

3) ienākumus un materiālo stāvokli pamatojošus dokumentus,

4) dzīvesvietas apsekošanas aktu (pēc nepieciešamības),

5) vienošanos ar sociālo darbinieku par līdzdarbības pienākumu pildīšanu (pēc nepieciešamības),

6) lēmumus un izrakstus no Ludzas novada domes sēdes protokoliem,

7) citus dokumentus, kas nepieciešami klienta materiālā stāvokļa izvērtēšanai un lēmuma pieņemšanai.

3.9. Konstatējot faktu, ka ģimene (persona) sniedz nepatiesas ziņas vai nepilda līdzdarbības pienākumus, sociālā darba speciālists var izskatīt iespēju atteikt vai pārtraukt materiālās palīdzības sniegšanu.

3.10. Pēc lēmuma pieņemšanas, datu apkopošanu veic sociālais darbinieks vai sociālās palīdzības organizators, pēc tam tos nododot Ludzas novada pašvaldības Finanšu un grāmatvedības nodaļai izmaksām un pārskaitījumiem.

IV. PABALSTU PIEŠKIRŠANAS IEROBEŽOJUMI

4.1. Pabalstus nepiešķir iedzīvotājiem:

1) kuri nepilda līdzdarbības pienākumus;

2) kuri atsakās no Nodarbinātības valsts aģentūras piedāvātā darba vai pagaidu sabiedriskiem darbiem;

3) kuri neatbilst Noteikumos paredzētajiem nosacījumiem.

V. LĒMUMU PĀRSŪDZĒŠANAS KĀRTĪBA UN NOTEIKUMU IZPILDES KONTROLE

5.1. Sociālā dienesta pieņemto lēmumu (administratīvo aktu) var apstrīdēt Ludzas novada domē.

5.2. Ludzas novada domes pieņemto lēmumu (izdoto administratīvo aktu) var pārsūdzēt Administratīvās rajona tiesas Rēzeknes tiesu namā likumā noteiktajā kārtībā.

VI. NOSLĒGUMA JAUTĀJUMI

6.1. Saistošie noteikumi publicējami un tie stājas spēkā likuma „Par pašvaldībām” 45.pantā noteiktajā kārtībā.

6.2. Ar šo noteikumu stāšanās spēkā, spēku zaudē 2009.gada 22.oktobra Ludzas novada domes Saistošie noteikumi Nr.9 „Par sociālās palīdzības pabalstiem Ludzas novadā”.

Ludzas medicīnas centrā godina labākos

30. decembrī SIA „Ludzas medicīnas centrs”, ievērojot pēdējos gados iedibināto tradīciju, rīkoja Gada noslēguma konferenci. Savā uzrunā SIA „Ludzas medicīnas centrs” valdes loceklis Juris Atstupens, apkopojot 2014. gada rezultātus, atzina, ka tas ir bijis stabils, bez krasiem pavērsieniem. Arī valsts veselības sistēmā kopumā nozīmīgas reformas nav realizētas. SIA šajā gadā mainīts nosaukums (iepriekš – Ludzas rajona slimnīca), tādējādi norādot, ka piedāvātais pakalpojumu klāsts ir daudzpusīgāks un plašāks nekā ierasts slimnīcā, kas veic plānveida procedūras. Laba perspektīva ir Rehabilitācijas nodaļai, ko turpinās attīstīt. Jādomā arī par jaunu speciālistu piesaistīšanu.

Tika pasniegtas SIA „Ludzas medicīnas centrs” gada balvas.

Balvu par mūža ieguldījumu J. Atstupens pasniedza visa rajona iedzīvotājiem labi pazīstamajam ķirurgam Oļģertam Jegorovam. Ludzas slimnīcā viņš strādā kopš sešdesmitajiem gadiem. Pieredzējušais ārsts joprojām labi atceras savu pirmo patstāvīgi veikto apendicīta operāciju, bet nekad nav skaitījis, cik īsti operāciju ir veicis 50 darba gados – to skaits jau ir tūkstošos, tostarp ir bijušas arī vairākas unikālas un ļoti sarežģītas. Pacienti un kolēģiem sarežģītajā ikdienā ir līdzējušas ne tikai ārsta prasmes, bet arī Oļģerta Jegorova nezūdošā humora izjūta.

Balva „Gada ārsts 2014” virsārste Gunta Kozlova pasniedza otolaringoloģijas speciālistei Elēnai Tašlikovai. Ludzā viņa strādā 14 gadus, un ir ieguvusi zinošas speciālistes slavu ne tikai mūsu novadā, bet arī plašā apkaimē.

Vīrs māsa Regīna Mikijanska sveica kolēģi, balvas „Gada medicīnas māsa 2014” ieguvēju Tatianu Melyushchenkovu. Tatiana Ludzas slimnīcā apzinīgi strādā kopš 1978. gada, tagad ir fizioterapijas māsa.

Balva nominācijā „Gada māsu palīgs 2014” piešķirta centīgajai un apzinīgajai Ārijai Greitānei. To pasniedza Ambulatorās daļas vadītāja Skaidrīte Sandalāne. Savukārt Saimniecības daļas vadītājs Ivars Tutins nominācijā „Gada atbalsta personāls 2014” apsveica pavāri Valentīnu Oščenkovu.

Uz konferenci tika aicināti arī sadarbības partneri – ģimenes ārstu prakses un ambulatoro speciālistu privātprakses. Šogad nominācijā „Gada sadarbības partneris 2014” balva piešķirta Igora Lapšova ģimenes ārsta, internista un manuālo medicīnas metožu praksei.

Konference noritēja gaišā gadumijas noskaņā. To palīdzēja radīt talantīgā dziedātāja Cira Tolordava, kā arī divi laimes lāči (to lomās iejutās Raimonds Tukačs un Ivars Tutins), kā arī nākamā gada simbols – jautrā kaza.

Vanda Žulina,
korespondente

Ziņas no dzimtsarakstu nodaļas

2014.gadā Ludzas novada dzimtsarakstu nodaļā reģistrēti 110 jaundzimušie, 87 laulības un 270 mirušie (2013.gadā – 91 dzimušais, 74 laulības un 305 mirušie).

Reģistrējot bērnu dzimšanu, 2014.gadā ir doti 89 dažādi personvārdi – tas nozīmē, ka ir pietiekami liela bērnu vārdu dažādība. Ludzas dzimtsarakstu nodaļā reģistrētajiem bērniem populārākais vārds ir POĻINA –izvēlēts 4 reizes.

Vārdi MILANA, VERONIKA, DANIELS, ŅIKITA un ROBERTS izvēlēti 3 reizes, ALĪNA, ANASTASIJA, KATRĪNA, KSENIJA, VALERIJA, ERVĪNS, MARKUSS un VITĀLIJS – pa 2 reizēm.

Pēdējos 5 gados Ludzas dzimtsarakstu nodaļā reģistrētajiem bērniem populārākie vārdi kā ARTJOMS (15) un VIKTORIJA (14) 2014.gadā izvēlēti tikai pa vienai reizei. Toties šogad atkal ir vismaz viens JĀNIS, BAIBA, IEVA un LAIMA.

Tiks izveidota teiksmainās Lūcijas skulptūra

Leģenda vēsta, ka Ludzas pilsēta tā nosaukta par godu nostāstu un noslēpumu apvītājam senās pils īpašniecei Lūcijai. Ludzas novada dome ir ieceļusi izveidot unikālu vides dizaina objektu – Lūcijas skulptūru, kas veicinātu Ludzas atpazīstamību un būtu paliekoša pilsētvides tēla sastāvdaļa.

Ludzas novada domes izsludinātajā atklātajā skiču konkursā „Mazās arhitektūras formas – Lūcijas skulptūras skiču projekta izstrāde” uzvarējis Svetlanas Skačkovas-Marčenko meta projekts. Skiču konkursam tika iesniegts tikai viens meta projekts. To izvērtējot, Ludzas novada domes izveidotā komisija projektu atzina par atbilstošu konkursa noteikumos izvirzītajām prasībām un vienbalsīgi apstiprināja par konkursa uzvarētāju. Saskaņā ar konkursa nosacījumiem Svetlanai Skačkovai-Marčenko piešķirta 800 EUR naudas balva.

Šogad Ludzas novada pašvaldība meklēs finansiālas iespējas Lūcijas skulptūras izveidošanai. Tuvāko divu gadu laikā iecerēts skulptūru veidot no bronzas 2-2,5 metru augstumā un uzstādīt Ludzas pilskalnā. Projekta īstenošanai ir nepieciešami gandrīz 75000 EUR.

Arī Jūs varat palīdzēt teiksmu iedzīvināt, ziedojot līdzekļus Lūcijas skulptūras izveidošanai.

Svetlana Rimša,
sabiedrisko attiecību speciāliste

Imanta Urtāna fotoizstāde – veltījums Zirga gadam

J. Soikāna Ludzas mākslas skolas otrajā stāvā visu janvāri skatāma reiz ludzānieša Imanta Urtāna fotogrāfiju izstāde kā veltījums aizejošajam gadam. Skatītāju vērtējumam tiek eksponētas 12 emocionālas, iedvesmojošas, tēlainas un gaišas fotogrāfijas, kuru galvenie tēli ir savvaļas zirgi Jelgavā.

Autors par sevi raksta:

Dzimis 1960.g. 6.oktobrī Kārsavā, bērnību pavadīju Ludzā līdz 10.klasei. Fotografēju no bērnības, taču nopietnāk fotogrāfijai pievērsos pēdējos 10 gados.

Fotografēšana nav saistīta ar pamatdarbu, bet nav arī vienkārši otra profesija. Tas ir dzīvesveids, tas ir atšķirīgs skats uz apkārtējo pasauli.

Man ir veiksmīga sadarbība ar laikrakstiem „Laiks” un „Brīvā Latvija”, kuru lasītāji ir tautieši ārzemēs. Šajos nedēļas laikrakstos tiek publicētas manas fotogrāfijas, kas ataino notikumus Latvijā un interesantu, pazīstamu cilvēku portreti. Sadarbībā ar laikrakstu redakciju, kura vienlaicīgi ir arī grāmatu izdevniecība, piedalos arī grāmatu ilustrēšanā.

Veiksmīga sadarbība ir ar Latvijas Nacionālo teātri. Īpaši jāatzīmē populārās režisora V.Lūriņa izrādes „Latgola.lv” un „Latgola.lv-2”, kuru scenogrāfijā tiek izmantotas manas fotogrāfijas, kas ataino dzīvi Latgales laukos tai skaitā lauku vidē fotografējot arī teātra aktierus savās izrādes lomās.

Manas fotogrāfijas ir guvušas atzinību nozīmīgos starptautiskos konkursos:

-2010.gadā. Fotokonkurss „Trierenberg Super Circuit 2010” Lincā (Austrija) - 2 zelta medaļas;

-2011. gadā. Fotokonkurss „Baltic Wedding and Portrait Photograph 2011” - 1.vieta kategorijā „Kāzu reportāža”, 2.vieta kategorijā „Dzīvnieki”;

-2011. gadā Novi Sad (Serbija) fotokluba konkurss International Salon of Photography „Animals” – sudraba medaļa.

P.S.

Februāra vidū tiek plānota tikšanās ar autoru. Sekojiet līdz informācijai.

I.Urtāns un S.Vorkale

Mūsdienu inovācijas Ludzas Novadpētniecības muzejā

Ludza ir senākā pilsēta Latvijā. 837 gadu garumā vēstures līkloči atstājuši neizdzēšamas pēdas pilsētas veidolā. Pastaigājoties pa pilsētas ielām, var pamānīt, kā no dažādu laikmetu fragmentiem kā kaleidoskopā veidojas pilsētas dzīves mozaika. Viduslaiku pilsdrupas, ebreju kvartāla koka apbūve, baznīcu torņi un kupoli ir mēmi vēstures liecinieki.

Ludzas Novadpētniecības muzejs jau 96 gadus vāc un rūpīgi saglabā Austrumlatgales visdažādākās vēstures liecības. Lai ietu kopsolī ar laiku, muzejs savās ekspozīcijās izmanto mūsdienu tehnoloģijas, tādējādi atspēkojot pazīstamo stereotipu „muzejs – senatnīgo mantu glabātuve”. Pārkāpjot vēstures ekspozīcijas sliekšni, apmeklētājam ir iespēja nevis pasīvi vērot artefaktus vitrīnās, bet pārvērsties par ceļotāju laikā.

Foto: Muzeja speciāliste A. Loseviča sagaida apmeklētājus viduslaiku tērpa atdarinājumā

Aizmirstais arods

Mūsu trauksmainajā laikmetā aizvien vēl vērojama tendence „skatīt vīru no cepures”. Mūsu vecvecmāmiņas un vectētiņa tērpi vēstīja par tā īpašniekiem krietni vairāk nekā mūsdienu fabrikā ražots kostīms. Vēl gadus 100-200 atpakaļ pēc lakata ornamenta, brunču krāsu gammas un jostas mustura varēja noteikt, no kura novada cilvēks nācis. Tas ir viegli izskaidrojams, jo ar aušanu tai laikā nodarbojās katra sieviete, veidojot ar koka stelli palīdzību neatkarojamu auduma rakstu. Tradicionālais latgaļu arods – aušana – mūsdienās ir gandrīz aizmirsts. Muzeja ekspozīcijā „Senie latgaļi” katrs apmeklētājs var pastrādāt pie vertikāliem aušanas stāviem un mēģināt paša rokām izgatavot audumu. Varbūt jūs uzreiz nekļūsiet par prasmīgu audēju, toties velku un audu nītis nekad nesajausiet.

Savas laimes kalējs

Pamēģiniet pārbaudīt veco teicienu „katrs pats savas laimes kalējs” ticamību, izkaļot monētu stilizētajā viduslaiku smēdē, kas nesen kļuvusi par daļu no muzeja ekspozīcijas. Protams, jums būs jāparāda spēkavīra cienīgs dzelzs āmura sitiens. Toties jūs un jūsu ceļabiedri izbaudīs pozitīvas emocijas, baudot Ludzas novada un muzeja simbolus izkaltajā vara monētā.

Foto: Lai izkaltu monētu jums būs jāparāda spēkavīra cienīgs dzelzs āmura sitiens

Aicinām ceļojumā pa viduslaiku pili

Virtuālo ekskursiju cienītājus gaida ceļojums par Livonijas viduslaiku ordeņa pili, kura uzcelta Ludzā 1399.gadā. Lielajā ekrānā ekskursantiem paveras ar informācijas tehnoloģiju palīdzību radīta varenās citadeles panorāma. Bruņās tērpti viduslaiku karavīri mūs ielaiž pa pils galvenajiem vārtiem, un mēs nonākam priekšpilī. Digitālā ekspozīcija mūsu priekšā uzbūvē Livonijas ordeņa ziedu laikus, kad pils akmens nocietinājumi aizsargāja Livonijas valsts austrumu robežas.

Foto: Livonijas pils digitālās panorāmas veidotāji - SIA Piligrim XXI darbinieki

Dalība projektā – muzeja otrā elpa

Multimediju tehnoloģiju izmantošana vēstures ekspozīcijā kļuva iespējama pateicoties Ludzas Novadpētniecības muzeja dalībai starptautiskajā projektā „Arheoloģija, vara, sabiedrība: sadarbība arheoloģiskā mantojuma saglabāšanai”. Projekta ietvaros tika izgatavots auzamo stāvu atdarinājums, kādu izmantoja Latgalē līdz 12.gadsimtam, iekārtota viduslaiku monētu kalnve, izgatavoti Latvijas Nacionālā teātra speciālistes V. Rudzītes veidotie viduslaiku sievietes un vīrieša tērpa atdarinājumi. Sagatavojot jauno piedāvājumu, muzeja darbinieki domājuši par jums, muzeja apmeklētāji!

Rita Kučāne,

Ludzas Novadpētniecības muzeja komunikāciju un sabiedrisko attiecību vadītāja

MŪSU NOVADNIEKS

Savu vietu atradis Ludzā

Latvijas proklamēšanas gadadienai veltītajā sarīkojumā balvu nominācijā „Ludzas novada gada jaunietis 2014” saņēma Edmunds Kadakovskis. Droši vien esat pamatījuši šo enerģisko jauno cilvēku filmējam visos svarīgākajos novada pasākumos.

Edmunds ir 23 gadus jauns, dzimis mērdzenietis, pēc Ciblas vidusskolas absolvēšanas apguvis kultūras menedžmentu Alberta koledžā Rīgā, vēlāk – banku zinības un finanses Malnavas koledžā. Kā pats Edmunds puspalokam atzīst, – kultūras menedžeris ar finansista izglītību. Pašlaik viņš Bērnu un jauniešu centrā vada pulciņu jauniešiem, kuri mācās fotografēt, filmēt, montēt. Edmunda ziņā ir arī projekts „Ludza TV”. Pagājušajā gadā viņš veiksmīgi piedalījās pašvaldības rīkotajā biznesa plānu konkursā un ieguva finansiālu atbalstu uzņēmējdarbības iesākšanai. Edmunds piedāvā iedzīvotājiem foto un video pakalpojumus. Iepazīsimies ar Edmundu tuvāk!

- Tu parasti esi ļoti steidzīgs, vienmēr kustībā. Atrast laiku intervijai bija grūti. Šķiet, tu dari vairāk nekā oficiālajos līgumos paredzēts.

- Patiesībā man patīk paslinkot. Kuram tad tas nepatīk! Bet darba vienmēr ir ļoti daudz. Manos pienākumos ietilpst ne vien filmēšana, fotografēšana un mācīšana, bet arī darbs ar dokumentiem, plānošana... Ik pa brīdim plāni jākorrigē, jo rodas jaunas idejas, kas uzreiz jārealizē. Vēl man piemīt kāda slikta īpašība: neprotu atteikties, tāpēc arī ir darbu sakrājas vairāk nekā ir manos pienākumos. Tomēr dzīve mani māca, un es jau varu arī pateikt „Nē”! Gadās arī dažādas tehniskas ķibeles, kas izjauc visu iecerēto. Arī tagad ir vēl daudz nepabeigtu darbu, bet viss notiek.

- Kas no visa padarīta Tev šķiet visvērtīgākais?

- Tas ir darbs ar skolēniem, lai iedvesmotu viņus un dotu iespēju sevi pierādīt. Atceroties savus skolas gadus, ļoti labi zinu, ka jauniešiem sevi ir ļoti grūti attīstīt, ja nav iespēju un atbalsta. Tieši tāpēc tiem, kas pie manis mācās, cenšos dot visu labāko: ne vien profesionālās prasmes, bet arī padomu dzīves situācijās un motivāciju. Piemēram, pašlaik divi mani pulciņa dalībnieki nopietni strādā pie saviem projektiem, lai piedalītos ļoti nozīmīgā konkursā, kurā var iegūt vērtīgas naudas balvas. Es ļoti ceru, ka viņus novērtēs visa Latvija un ar viņiem varēšu lepoties, jo skolēns savā veidā ir skolotāja spogulis. Man ar saviem audzēkņiem ir liela gadu starpība, vieglāk saprasties, īpaši tāpēc, ka arī daudzas intereses sakrīt.

- Vai plāno savu dzīvi saistīt ar Ludzu? Kas vajadzīgs, lai jaunie cilvēki te paliktu? Protams, galvenais ir darbavietas, bet ne tikai tas...

- Viennozīmīgi – JĀ! Pēdējā laikā es arī bieži domāju par to, kas būtu vajadzīgs jauniešiem, lai viņus vairāk ieinteresētu palikt Ludzā. No garīgām vērtībām tā būtu motivācija – sava veida patriotisms, kas jāieaudzina ģimenē, nevis, kā daudziem liktos, – skolā.

- Vai Ludzas jaunieši atšķiras, teiksim, no rīdziniekiem vai mērdzeniešiem?

- Atšķirību nenosaka dzīves vieta, bet mūsu

vērtību skala. Dažam ir prioritāte ir labas atzīmes skolā (atzīšos, ka man nekad tā nav bijis), dažam prioritāte ir piektdienas vakars kopā ar draugiem kādā tusiņā, savukārt citam liekas daudz vērtīgāk piektdien nobasot stundas, lai iepirktos, bet cits visu laiku velta hobijsam. Katrā vietā atradīsiet ļoti dažādas jauniešus un savus domubiedrus.

- Kādu Tu redzi latgaliskuma nākotni?

- Biju liels atbalstītājs, bet tagad... Vērojot mūsu, latgaliešu, interešu pārstāvju, aizstāvju, popularizētāju darbību, tomēr rodas sajūta, ka nākotnes nav. Vienkārši nav un viss. Ir

labi, ka viņi apkopo dzeju, raksta grāmatas un *tusējas* savā starpā. Bet, manuprāt, vērtīgāk būtu uzrunāt jauniešus, uzrunāt jaunās ģimenes, kurās bērni vairs latgaliski nerunā. Joprojām zinu ļoti daudzus latgaliešus, kuri kautrējas runāt latgaliski un to dara reti vai vispār nerunā. Kāda te var būt vēl runa par latgaliskuma nākotni! Skolā obligātā kārtā spiest mācīties latgaliešu valodu nevajadzētu, bet varētu būt fakultatīvs, vai arī šī mācība būtu jāuzņemas neformālās izglītības pasniegējiem.

- Skaistākā un nepievilcīgākā vieta Ludzā Tavā skatījumā?

- Pēc vasaras remontdarbiem, manuprāt, gandrīz visa pilsēta ir skaista. Tomēr ir daži izņēmumi, piemēram, vecā pirts promenādē, bet, cik noprotu, pašvaldība tur pašreizējo likumu ietvaros ir bezspēcīga. Man personīgi patīk atrasties sporta manēžā „Vārpa”. Jā, tur nav eiroremonta, bet šai vietai ir savs šarms.

- Mūzika, ko klausies, ko lasi?

- Varbūt tas ir mazliet netipiski manam vecumam, bet labprāt klausos latviešu mūziku un dungoju līdzīdri kādam šlagerītim. Tas, protams, nenozīmē, ka neklausos arī jaunākos ārzemju hitus.

Ja kļūst galīgi skumji, tad varu rast mieru kādā grāmatā, līdzīgā kā „Mūks, kurš pārdeva savu Ferrari.”

- Kas Tu būsi pēc 10 gadiem? Un Ludza?

- Ludzānietis. Attiecību statuss – ceru, precējies, divu bērnu tēvs. Vēl mums būs suns, kaķis, varbūt arī papagailis. Pārējais lai rit savu gaitu.

Domāju, ka Ludza var izveidoties par vienu no skaistākajām un tūristu iecienītākajām vietām. Iespējas ir.

- Ar cik eiro Tu vari iztikt nedēļu?

- Nu... kādu tūkstoti vajadzētu. Tas, protams, joks. Nauda manās acīs šobrīd īpaši vērtīga nav, bet tas tomēr ir līdzeklis, lai labi dzīvotu. Ja dzīvoju laukos pie mamma, tad varu iztikt, es pat nezinu, ar kādiem 30-50

eiro. Vasarā, kad sanāk daudz apkārt braukāt, strādāt, tad pa nedēļu ir gadījies arī pārīt simtus iztērēt.

- Prognoze 2015. gadam?

- Īpaši neko neprognozēju, varu tikai teikt,

ka šogad mazāk slinkošu un vairāk veltīšu sevi darbam un jauniem projektiem. Mazāk runāšu, vairāk darīšu.

Vanda Žulina,
korespondente

Aicinām uz fotomākslinieka Igora Pliča jubilejas personālizstādi

Ludzas Novadpētniecības muzejs aicina uz pazīstamā fotogrāfa un Latgales fotogrāfu biedrības radītāja Igora Pliča personālizstādi.

Izstādē līdz 15. februārim būs skatāmi dažādi fotogrāfiju žanri – gan ainavas, gan portreti, gan arī autora jaunums – grafika. Par jauno fotogrāfijas žanru fotogrāfs Igors Pličs saka, ka atļāvies uzdrīkstēties un labprāt dzirdētu izstādes apmeklētāju atsauksmes par viņa radītajām grafikas bildēm.

Daudziem ludzāniešiem Igors Pličs ir pazīstams. Viņš kādreiz ir dzīvojis un strādājis mūsu pilsētā par fotogrāfu sadzīves pakalpojumu kombinātā. Vēlāk pārcēlies uz Preiļiem. Lai gan viņš ir dzimis Rīgā, tomēr savus dzīves ceļus saistījis ar Latgali – Igors Pličs jau 45 gadus ir diplomēts fotogrāfs un dažādās izstādēs piedalās kopš 1976. gada. Viņš ir Latgales fotogrāfu biedrības dibinātājs, jo „nepieciešams, no vienas puses – nodot savu pieredzi jauniešiem, bet no citas – paziņot vietējiem fotogrāfiem par sevi un savu novadu, lai veiktu sitienu pa stereotipu par Latgali kā Latvijas pažobeli”.

Domāju, ka daudziem ir gadījies pabūt Preiļos viesu namā „Pie Pliča”, kur fotomākslinieks ir izveidojis arī

Fotomākslinieks Igors Pličs Ludzas Novadpētniecības muzejā 2014. gada 14. novembrī J. Gleizda fotoizstādes atklāšanas laikā.

nelielu muzeju. 1999. gadā viņš iegādājās vecu ēku Preiļos, kas bija uzcelta XIX gadsimta sākumā un piederēja grāfu Borhu ģimenei. No 1859. līdz 1993. gadam bijušajā grāfu mājā bija slimnīca, noteikti jāmin,

ka šajā slimnīcā vairāk nekā 40 gadus nostrādāja mūsu pilsētas ilgdzīvotāja Nadežda Palevska. No 1993. līdz 1999. gadam māja bija tukša un izskatījās, pēc mākslinieka Igora teiktā, kā Hirosima pēc atombumbas sprādziena. Igors restaurēja sagrauto ēku un pārvērtā to par viesu māju ar vēsturisku pieskaņu, radot savu muzeju ar seniem latgaliešu sadzīves priekšmetiem, grāmatām, protams, fotogrāfijām utt. Šajā muzejā viņš pats vada ekskursijas, ņemot vērā ciemiņu interesi un gaudi.

Droši vien daudzi ir turējuši rokās lepnu izdevumu – fotoalbūmu „Latgale fotogrāfijās”, kurš ir izdots 2013. gadā. Izdevuma mērķis ir bijis atainot visus Latgales novadus, parādīt dabas pievilcību, tradīcijas un mentalitāti. Kā saka pats fotomākslinieks, „Grāmata ir Latgales mentālā daļa, Latgales seja. Tas ir pierādījums tam, ka Latgales ļaudis ar savām tradīcijām ir stipri.” Protams, ka albumā ir arī Ludzas novada skati. Grāmatu visi interesenti varēs apskatīt izstādes atklāšanā.

Visi mīļi gaidīti muzejā!

Milāna Bule,
Ludzas Novadpētniecības muzeja direktore

SKOLU DZĪVE

Spēkiem mērojās jaunie biologi

2014. gada 28. novembrī notika Ludzas, Ciblas, Kārsavas un Zilupes novadu apvienības bioloģijas 37. valsts olimpiādes 2. posms. Olimpiādes darbus tiešsaistē pildīja četrdesmit pieci 9. – 12. klašu skolēni. Visvairāk dalībnieku piedalījās 9. klašu grupā. Šogad jau otro gadu olimpiādes darbus skolēni pildīja tiešsaistē, tas ir vienlaicīgi visā valstī pieslēdzoties interneta vietnei, un tos visus laboja vienota žūrijas komisija Rīgā.

Pēc rezultātu apkopošanas novadu apvienībā, ir noteiktas sekojošas vietas.

12. klašu grupā

1. vietā Ludzas 2.vidusskolas skolniece Elīna Adamone, skolotāja J.Joničonoka,

2. vietā Zilupes vidusskolas skolniece Anastasija Orlova, skolotāja I.Ertmane

Kārsavas vidusskolas skolniece Sanda Poikāne, skolotāja V.Tučē,

3.vietā Kārsavas vidusskolas skolniece Sabīne Temne, skolotāja V.Tučē

Ludzas pilsētas ģimnāzijas skolēns Vladislavs Aleksejevs, skolotāja I.Abricka.

11. klašu grupā 1. vieta netika piešķirta.

2. vietā Ludzas pilsētas ģimnāzijas skolēns Māris Lapšovs, skolotāja A.Tutina,

3. vietā Ludzas 2.vidusskolas skolēns Germans Kņazjuks, skolotāja J.Joničonoka

Kārsavas vidusskolas skolniece Ekaterina Pashanina, skolotāja V.Tučē.

10. klašu grupā

1. vietā Ludzas pilsētas ģimnāzijas skolēns Aigars Luckāns, skolotāja A.Tutina,

2. vietā Ludzas 2.vidusskolas skolēns Vadims Jegorovs, skolotāja J.Joničonoka,

3. vietā Ludzas pilsētas ģimnāzijas skolniece Līga Romancāne, skolotāja A.Tutina.

9. klašu grupā

1. vietā Nirzas pamatskolas skolniece Laine Greta Grahoļska, skolotāja I.Kupreviča,

2. vietā Mežvidu pamatskolas skolniece Santa Rupaine, skolotāja I.Jurdže,

Mērdzenes pamatskolas skolniece Laura Bule, skolotāja L.Čigāne,

Kārsavas vidusskolas skolēns Kristers Krišāns, skolotāja V.Tučē,

Pušmucovas pamatskolas skolēns Arvis Šmats, skolotāja R.Trukšāne,

3. vietā Ludzas 2.vidusskolas skolniece Ksenija Jakušenko, skolotāja J.Joničonoka,

Kārsavas vidusskolas skolēns Rītvārs Pundurs, skolotāja V.Tučē,

Mežvidu pamatskolas skolniece Aija Urtāne, skolotāja I.Jurdže,

Pildas pamatskolas skolēns Arvīds Šroms, skolotāja I.Romanova.

Uz valsts bioloģijas olimpiādes 3. posmu, kas 21. – 23. janvārim norisināsies Rīgā no Ludzas, Ciblas, Kārsavas un Zilupes novadu apvienības uzaicināta tikai viena dalībniece. Tā ir Nirzas pamatskolas 9.klašu skolniece Laine Greta Grahoļska. Novēlam viņai ļoti sagatavoties šim atbildīgam pasākumam un godam pārstāvēt novada jauno biologu saimi.

Jolanta Stroganova,

Ludzas novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes izglītības metodiķe

Skolotāji dalās pieredzē

2014. gada 12. decembrī Ludzas pilsētas ģimnāzijā notika Ludzas, Ciblas un Zilupes novadu apvienības seminārs mājturības un tehnoloģiju skolotājiem.

Semināra gaitā Ludzas pilsētas ģimnāzijas skolotājs Viktors Kuprevičs vadīja atklāto stundu 7.c klases skolēniem: pārbaudes darbs par tēmu „Kompozīcija”. Pirmajā uzdevumā skolēniem no dažādām koka sagatavēm bija jāizveido eglītes forma, bet otrajā uzdevumā audzēkņi no krāsainām kartona eglītēm veidoja dažādas kompozīcijas. Izpildot darbu, skolēniem bija jāievēro noteikts ritms, krāsu sadarbība un formu piemērotība. Stundas noslēgumā skolēni aizpildīja pašvērtējuma lapas un veica sava darba prezentāciju.

Atklātajā stundā piedalījās arī Ludzas pilsētas ģimnāzijas administrācijas pārstāvji, kas atzinīgi novērtēja skolotāja Viktora Kupreviča ieguldīto darbu stundas sagatavošanā un norisē, akcentēja skolēnu radošumu.

Jānis Mikažāns,

Ludzas, Ciblas un Zilupes novadu apvienības mājturības un tehnoloģiju skolotāju MA vadītājs

Radošumu un iniciatīvu neaizputina ziemas sniegi

Kamēr citi bērni sūtīja vēstules Salavēcim ar lūgumu atnest dāvanas, Ludzas 2.vidusskolas 8.b klases skolniece **Nika Steimakova**, pati sev nemanot, ir sagādājusi sev, skolai un novadam dāvanas, atzinības, pārsteigumus.

Skolniece veiksmīgi startēja vizuālās mākslas konkursā „Cits eksperiments”, kuru organizēja Valsts policijas Galvenās kārtības policijas pārvaldes Prevencijas vadības nodaļa sadarbībā ar Valsts policijas reģionālo pārvalžu struktūrvienībām. Konkursa mērķis bija veicināt skolēnu izpratni par iespēju pašapliecināties pozitīvā veidā bez apreibinošu, atkarību izraisošu vielu lietošanas un sekmēt skolēnu radošās domāšanas attīstību.

Nika ieguva I vietu gan Latgales reģionā, gan nacionālajā kārtā 5.-8.klašu grupā Latvijā. Darbs, ar kuru Nika guva uzvaru šajā konkursā, aplūkojams Ludzas iecirkņa ēkā II stāvā.

Skolas Jaungada pasākumā, kur skolniece teatrālajā uzvedumā atveidoja lapsu, gaidīja vēl viens pārsteigums. Ludzas Novadpētniecības muzejs pasniedza Pateicības rakstu par dalību konkursā „Senās Ludzas noslēpumi”. Arī mācībās meitenei ir labi rezultāti – vidējā balle par I semestri ir 8,9.

Lai Jaunajā gadā Nikai un pārējiem skolēniem nepietrūkst uzņēmības, drosmes, intereses piedalīties, izmēģināt, attīstīt savas spējas un talantus un noticēt veiksmei visdažādākajās jomās!

Velta Zbitkovska,

Ludzas 2.vidusskolas direktores vietniece audzināšanas darbā

Ražo, reklamē un pārdod paši

Novembrī Ludzas BJC darbu uzsāka jauns pulciņš uzņēmējdarbībā. Apzīmējums „pulciņš” īstēni neatbilst šī nodibinājuma statusam, jo patiesībā Ludzas pilsētas ģimnāzijā ir izveidoti divi Skolēnu mācību uzņēmumi. Tos izveidoja un vada skolotāja Inese Gorbunova. SMU ir jauno uzņēmēju skola, kas veido pirmās pamatprasmes ne tikai kāda produkta ražošanā, bet arī reklamēšanā un pārdošanā. Firmā „Dāvaniņa”, kurā izgatavo apsveikuma atklātnītes, rokdarbus – svētku dāvaniņas, darbojas meitenes, bet grupā „Koklaurēji” – zēni. Puiši gatavo koka dēliņus, lāpstīņas un piekariņus. Pirmais pārbaudījums bija SMU gatavot 16. decembrī Malnavā, 20. decembrī bērni pārdeva savus darbus Amatnieku tirdziņā Ludzā un rokdarbu izstādē novada domē. Gandrīz viss saražotais tika pārdots. Sākums labs. Tagad galvenais – paplašināt ražošanu un noturēties.

Skolotāja Gorbunova pateicas par atbalstu un palīdzību kolēģiem Vijai Plenkovai un Viktoram Kuprevičam.

Vanda Žulina, korespondente

„Ludzas Novada Vēstu” lasītāju ievēribai

Pašvaldības informatīvais izdevums „Ludzas novada Vēstis” pieejams speciāli aprīkotajos statīvos šādās vietās:

- Visās novada **pagastu pārvaldēs**;
- Visās novada **bibliotēku lasītavās**;
- „Vesta S” **veikalā** Latgales ielā 240b, Ludzā;
- **Veikalā „Sākums A”** Kr. Barona ielā 41, Ludzā;
- **Tirgus paviljonā**, Tālavijas ielā 11a, Ludzā;
- **SIA „Ludzas apsaimniekotājs”** Kr. Barona ielā 49, Ludzā;
- „Vesta S” **veikalā** Tālavijas ielā 104, Ludzā;
- **Ludzas novada pašvaldības ēkās** Raiņa ielā 16 un 16A, Ludzā;
- **Veikalā „Centrs”** Stacijas ielā 30, Ludzā;
- SIA „Ludzas medicīnas centra” **poliklīnikā** 18. Novembra ielā 17, Ludzā;
- **Veikalā „Rausis”** Latgales ielā 51, Ludzā;
- SIA „Ludzas maiznīca” **kafetērijā** Dagdas ielā 17, Ludzā;
- „**Mājas virtuvē**” (SIA „Gala M) Krāslavas ielā 2b, Ludzā.

Atgādinām, ka informatīvais izdevums „Ludzas novada Vēstis” tiek izplatīts bez maksas.

Nākamais numurs iznāks 30. janvārī.

Mūzikls Ziemassvētku sarīkojumā LPĢ

Ziemassvētku sarīkojums Ludzas pilsētas ģimnāzijā bija īpašs. Notika mūzikla „Pasaka par brīnumsvecīti” pirmizrāde. Ideja par mūzikla iestudēšanu skolotājai Ainai Kairovai radās jau pagājušajā gadā, kad viņa pirmoreiz noklausījās Andra Baloža muzikālās izrādes melodijas. Tā kā skolā ir daudz bērnu ar labām balsīm un viņi labprāt dzied, šis projekts bija iespējams. Mūziklā piedalījās 22 dziedoši aktieri vecumā no 1. līdz pat 11. klasei. Galvenā – Brīnumsvecītes – loma tika uzticēta 4. klases skolniecei Elīnai Točelovskai. Solo partijas dziedāja arī Raivis Filimonovs – Ziemeļvējš, Anastasija Pavlovska – Sveču māte, Evija Vasiļonoka – Peļu māte, Linda Šaļapina, Madara Kozlova – Zaķi.

Izrādes veidošana ir komandas darbs, kas sākās jau septembrī, jo bija jāgādā tērpi, jānodrošina apakšošana, gaismas, mēģinājumos jāizkopj ne tikai

vokālās prasmes, bet arī aktiermeistarības elementi. Režisore Aina Kairova pateicas visiem, kas palīdzēja mūzikla tapšanā: Raivim Isakovičam, Mārtiņam Greckim, Gunitai Misānei, aktieru vecākiem, kolēģiem, kas strādāja kopā ar viņu. Protams, īpašs paldies katram izrādes dalībniekam: visi strādāja ļoti apzinīgi, jo dalība šai projektā bija paša brīva izvēle.

Mūzikls skolā tika izrādīts četras reizes, bija uzaicināti aktieru vecāki, skolotāji, kas tagad pensijā, par šo projektu bija veidots sižets Latgales televīzijā. Tā bija laba pieredzes skola ne tikai dalībniekiem, bet arī klausītājiem, jo liela daļa klātienē mūzikla izrādē redzēja un klausījās pirmo reizi. Pretēji sakāmvārda apgalvojumam, šoreiz „pirmie kucēni nebija jāslīcina”.

Vanda Žulina,
korespondente

Ludzā noritēja starptautiskais handbola turnīrs

No 9. līdz 11. janvārim Ludzā norisinājās Starptautiskais handbola turnīrs jauniešiem un jauniešiem „Ludza 2015”. Sacīkstēs piedalījās handbolisti no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Krievijas.

Vairāk par turnīru lasiet nākamajā „Ludzas Novada Vēstu” numurā.

Foto no ludza TV arhīva

Valsts karogs jāizkar svētku, atceres un atzīmējamajās dienās

2009. gada rudenī Saeima pieņēma un Valsts prezidents izsludināja „Latvijas valsts karoga likumu”. Saskaņā ar šo likumu Latvijas valsts karogs pie publisko personu ēkām, privāto tiesību juridisko personu un personu apvienību ēkām, kā arī dzīvojamajām ēkām obligāti jānovieto 18. novembrī – Latvijas Republikas proklamēšanas dienā. Ja Latvijas valsts karogs paceļams sēru noformējumā, virs karoga pie kāta piestiprina melnu lenti, kuras platums ir 1/20 no karoga platumam. Savukārt mastā uzvilks Latvijas valsts karogs tiek nolaists pusmāstā bez sēru lentes. Vietās, kur Latvijas

valsts karogu lieto kopā ar citiem karogiem, sēru noformējumā lieto tikai Latvijas valsts karogu.

2010. gadā valdība pieņēma Ārlietu ministrijas izstrādātos Latvijas valsts karoga likuma piemērošanas noteikumus. Saskaņā ar tiem karogs jāpaceļ ne vēlāk kā pulksten 9 un jānolaiž ne agrāk kā pulksten 21. Līdz šim valsts karogs bija jāpaceļ, saulei austot, un jānolaiž, saulei rietot, kas radījis domstarpības par valsts karoga lietošanas ilgumu ziemas un vasaras laikā.

Izkārt Latvijas valsts karogu ir ieteicams arī citās svētku un atceres dienās, bet tā nav obligāta prasība.

Būsim savas valsts patrioti, cie-

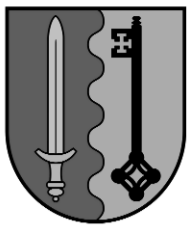
nšim sevi un ievērosim likumus, izkarot **janvārī** karogus:

20. janvārī – 1991. gada barikāžu aizstāvju atceres dienā;

26. janvārī – Latvijas Republikas starptautiskajā (de jure) atzīšanas dienā.

Valsts karogu var pacelt vai citādi lietot arī tautas, darba vai ģimenes svētkos, atceres dienās, kā arī citos gadījumos, garantējot tam pienācīgu cieņu. Latvijas valsts karogu drīkst lietot arī bērnu ceremonijā.

Informāciju sagatavoja
Svetlana Rimša,
sabiedrisko attiecību
speciāliste

Приглашаем на дискуссию за круглым столом!

Лудзенское краевое самоуправление **22 января** приглашает жителей на дискуссию за Круглым столом.

В этот раз подискутируем на две темы:

Вклад самоуправления для обеспечения качественного образования;

Планируемые приоритетные работы на 2015 год в Лудзе и Лудзенском крае.

Дискуссия начнется в **17:30** по адресу улица Райня 16 А, Лудза, в актовом зале на 1-ом этаже.

К сведению участников дорожного движения

В городе Лудза вносятся изменения в организацию дорожного движения.

Учитывая просьбы жителей города и оценку реальной ситуации с точки зрения безопасности, была рассмотрена возможность изменить организацию движения транспорта на участке улицы Биржас от перекрестка ул. Латгалес до перекрестка ул. Райня. По согласованию с ЛГД „Latvijas valsts ceļi”, до 1 февраля 2015 года на этом участке улицы будет организовано одностороннее движение в направлении от ул. Латгалес до ул. Райня.

Просьба соблюдать дорожные знаки и ездить ответственно.

Получите ответы на важные вопросы в прямом эфире ТВ

20 января в прямом эфире телеканала Re:TV в **18:45** на Ваши вопросы ответит председатель Лудзенской краевой думы Алина Генделе (Латгальская партия).

Интересующие Вас вопросы вы можете задать во время прямого эфира по телефону **64622859**, или до начала передачи отправить их по электронной почте lrt.zinas@lrv.lv или prese@ludzaspils.lv.

Внимание! Прямые эфиры Re:TV в настоящее время доступны только абонентам наземного телевидения.

2015 год в Лудзенском крае – год Семьи!

В Лудзенском крае этот год объявлен годом Семьи, ведь именно семья является вечной ценностью всех поколений.

В этом году культурные и спортивные мероприятия будут организованы так, чтобы семьи могли вместе участвовать в мероприятиях, заниматься спортом, отдыхать, сохранять семейные ценности и укреплять их.

Какие мероприятия планируем в этом году?

20 марта в Пилде пройдет **14-й Праздник книги** Лудзенского, Циблского, Карсавского и Зилупского края;

31 марта в Лудзенском дошкольном образовательном учреждении „Pasaciņa” состоится традиционный межкраевой конкурс маленьких певцов „Маленький певец”;

19 апреля пройдет **Семейный день спорта** „Объедем Латвию”;

1 мая насладимся II межкраевым совместным концертом духовых оркестров;

15 мая Детско-юношеский центр Лудзенского края орга-

низирует мероприятие „Остановка” посвященное Международному дню семьи;

20 июня на Лудзенской замковой горе состоится традиционная **Большая Латгальская ярмарка**;

18 июля в Лудзенском Краеведческом музее пройдет **Международный фольклорный фестиваль „Baltica 2015”**;

27 июля Лудзу опять наполнит звуками „**День байкеров в Лудзе-2015**”;

7 - 9 августа совместно отпразднуем **праздник города Лудзы „Начало всего – это семья”**.

Подумаем о важности семьи в нашей повседневной жизни и в отношениях людей, а также больше времени и внимания уделять родителям, братьям, сестрам и детям. Пусть каждая семья, несмотря на все проблемы, будет убежищем, островом счастья, местом, где растут счастливые дети.

Фото из архива Лудзенского Маминоного клуба „Puķuzirnītis”

Были вручены призы самым успешным предпринимателям

На 10 номинаций конкурса «Приз предпринимателей года Лудзенского края 2014» в этом году был заявлен 21 претендент.

29 декабря в зале Лудзенской Музыкальной основной школы торжественно были вручены 9 наград (на награждение в номинации, «Популяризатор образа Лудзенского края» пре-

тендентов в этом году не было). Остальные 12 участников, которые были выдвинуты на конкурс, получили Благодарственные грамоты от Лудзенского краевого самоуправления.

(Продолжение на стр. 10)

ОТВЕЧАЕМ НА ВОПРОСЫ

Вопрос:
Как расходуются средства, полученные от аренды неприватизированных квартир?

Ответ: Арендная плата неприватизированных квартир состоит:

- из платы за обслуживание, размер которой определяется на общем собрании собственников квартир;
- из части прибыли (плата за использование квартиры), которую определяет самоуправление.

Плата за обслуживание используется на содержание здания и прилегающей к нему территории. О том, какие работы нужно проводить, решение принимается на общем собрании собственников квартир. Выполнение работ контролирует старший по дому или управляющий.

Пример

Если плата за обслуживание 0,30 ЕВРО/м², то:
- 0,14 ЕВРО на покрытие расходов управляющего дома (на дворника, на оплату работы аварийной службы, на оплату работы администрации, на расходы обследования дома и др.);
- 0,16 ЕВРО переходят в накопительный фонд дома.

О расходе накопленных средств решают сами жители дома. Как правило, на эти деньги проводится ремонт кровли здания, водопровода или замена теплосистемы, ремонт лестничной клетки или других помещений общего пользования, оборудуют автостоянку и т.п.

Часть прибыли используется на содержание квартир самоуправления. После письменного заявления арендатора квартиры и после обследования квартиры ремонтируются печи и плиты, меняются окна, двери, электропроводка. Квартирный фонд находится в критическом состоянии, поэтому и необходимость в проведении ремонтных работ велика. Средств на все работы не хватает, образуются очереди.

Вопрос:
В каких случаях самоуправление предоставляет софинансирование на ремонт дома?

Ответ: порядок предоставления софинансирования и объем определяют обязывающие правила Лудзенской краевой думы от 25.08.2011 № 19 „Об объеме софинансирования Лудзенского краевого самоуправления и порядке его предоставления жилым многоквартирным домам для проведения мероприятий по повышению энергоэффективности, для благоустройства прилегающего участка земли и реновации жилых домов” (Обязывающие правилами доступны на домашней странице самоуправления [www.ludza.lv/Sakumlapa „Pašvaldība” Saistošie noteikumi](http://www.ludza.lv/Sakumlapa_Pasvaldiba_Saistošie_noteikumi)).

В случае аварийной ситуации жителям дома нужно созвать общее собрание и принять решение об обследовании дома и проведении необходимых работ. В самоуправление нужно подать заключение инспектора по строительству и смету работ, которые нужно провести.

Вопрос рассматривают специалисты самоуправления, решение о предоставлении гранта принимают депутаты Лудзенской краевой думы. Софинансирование предоставляется в размере 50 % от сметы работ, но не более 6 000 ЕВРО.

Пример

В жилом доме на ул. Райня 53 была проведена реновация крыши. Общая стоимость сметы – 15 884,47 ЕВРО. Самоуправление выделило софинансирование в размере 6 000 ЕВРО. Остальные расходы покрываются из средств накопительного фонда дома.

В жилом доме по улице Стация 21 осуществляется ремонт дымохода. Общая смета работ - 4 144 ЕВРО, софинансирование самоуправления - 2 072 ЕВРО.

Обязывающие правила от 10.07.2013. № 17 “О помощи самоуправления в восстановлении и реставрации исторических столбчатых элементов, в обновлении покраски фасадов зданий и замене кровельного покрытия для существующих зданий исторического значения на территории “Исторического центра города Лудзы”, а также зданий Лудзенского края, включенных в список памятников культуры, защищаемых Латвийским государством” определяют размер софинансирования и порядок его получения домовладельцев, чья собственность находится в историческом центре города. Обязывающие правила доступны на домашней странице самоуправления www.ludza.lv: Sākumlapa „Pašvaldība” Saistošie noteikumi.

Информацию подготовила

Светлана Римши, специалист по связям с общественностью

(Начало на стр. 9)

Как сообщил заместитель председателя Лудзенской краевой думы по вопросам развития Айварс Мейкшанс, победители в номинациях «Крупнейший налогоплательщик» и «Крупнейший работодатель» были определены исходя из предоставляемой информацией СГД. Крупнейшим налогоплательщиком края в 2014 году стал ООО «Ludzas maiznīca», а самый крупный работодатель – ООО «Ariols», в котором трудоустроено более 80 жителей края. Благодарственные грамоты были вручены ООО «Cīrmas bekons», а также предприятиям самоуправления, ООО «Ludzas medicīnas centrs» и ООО «Ludzas apsaimniekotājs».

Приз в номинации «Фермер Года» был вручен Александру Бартусевичу из Рунденской волости. Хозяйство занимается животноводством. Александр успешно принял участие в конкурсе микро-проектов самоуправления и получил финансовую поддержку на приобретение оборудования для доения.

Благодарность в этой номинации получила предприимчивая фермер Кристина Гегере из Пуреньской волости. За короткое время она создала хозяйство по выращиванию овощей, которые реализует на рынке.

В номинации «Новый коммерсант Года» самой успешной признана Юлия Эникова. Ее идею в конкурсе молодежного бизнес-проекта открыть магазин, в котором принимают и продают подержанные детские товары, поддержало самоуправление. В настоящее время магазин успешно работает, а Юлия уже стала работодателем.

В этом году в конкурсе были созданы пять новых номинаций. В номинации «Производитель биологических продуктов 2014 года» награду получило крестьянское хозяйство Юриса Валеиниса «Seģība» из Бригской волости. Хозяйство было основано в 1992 году, оно стабильно продержалось и продолжает расширяться уже в течение 22 лет. Основные направления: молоко, мясо крупного рогатого скота и овцеводство.

Благодарность в этой номинации, выражена ООО «Certrārija» и Валентине Чернявской из Пуреньской волости.

В номинации «Производитель домашних изделий 2014 года» награду получила хорошо известная в районе пекарь булочек, печений и пирожков Марите Липска. Благодарственная грамота

присвоена к. х. Ольги Строне «Veckrogs» из Иснаудской волости. Лудзенцам очень нравятся сыры, произведенные на этой ферме.

Впервые премия была присуждена также негосударственным организациям - социальным партнерам. Были заявлены три активных общества: «Līdzdalībai nav vecuma», Лудзенское Общество инвалидов и Общество диабетиков.

Приз с честью вручен активистам Лудзенского общества диабетиков, которые в прошлом году реализовали и принимали активное участие в значимом проекте. В этот проект были вовлечены местные жители.

На приз в номинации «Место для спорта и отдыха 2014 года» претендовали три стабильных, проверенных временем хозяйства: гостевой дом «Ezerzemes» на берегу озера Нирза (Лолита Грейтане), хутор «Aizurpājas» в Нюкшской волости (Ингрида Дилевка) и комплекс отдыха «Zirga smāids» (Анатолий Лапикс). Приз Года в этот раз присвоен комплексу отдыха А. Лапика.

Впервые была вручена награда в номинации «Прогрессивный предприниматель Года». Ее получило деревообрабатывающее предприятие ООО «Alfa Spektrs» из Бриг, на котором реализуется масштабный, одобренный ЕС проект. Благодарность в этой номинации выражена ООО «Rasa L».

Спасибо всем предпринимателям, а также тем, кто заявил их на конкурс!

Ванда Жулина, корреспондент

Фото Светланы Римши

Утверждены новые тарифы на услуги водоснабжения, канализации и плата за вывоз мусора в волостях

30 декабря 2014 года на заседании Лудзенской краевой думы был утвержден баланс воды коммунального хозяйства Лудзенской краевой думы и фактические расходы.

На заседании установлена необходимость увеличения тарифов на услуги водоснабжения и канализации, для потребителей у которых установлены счетчики на воду за один кубический

метр не более чем на 30% тех тарифов, которые были утверждены на заседании думы 26 июля 2012 года. Для потребителей, у которых не установлены счетчики на воду, плата за услуги водоснабжения и канализации на одного жителя в месяц рассчитывается исходя из установленных норм потребления воды на административной территории конкретной волости. Норма по-

требления воды, если не установлены счетчики на воду, на одного жителя в месяц в волостях Лудзенского края: Бригской вол., Цирмской вол., Истрской вол., Нюкшской вол., Пуренской вол., Рунденской вол. - 5 м³, в Иснаудской вол. и в Мартишах - 8 м³, в поселке Крейчи - 5 м³, в поселке Нирза, Нирзской вол. - 9 м³, в поселке Райполе - 5 м³, в Пилдской вол. - 6,5 м³.

Баланс воды коммунального хозяйства Лудзенского краевого самоуправления и информация о расчете тарифов на прогнозируемое количество сточных вод

Баланс воды

	Расчет баланса воды м3 в год	Бригская вол.	Цирмская вол.	Иснаудская вол.	Истрская вол.	Нирзская вол.	Нюкшская вол.	Пилдская вол.	Пуренская вол.	Рунденская вол.
1.	Полученное количество воды	6514	12285	34500	7220	14000	5988	22161	6836	10224
	в том числе									
1.1.	Расход воды для технологических потребностей	1780	3404	1500	720	3468	1284	8784	2993	720
1.2.	Количество подаваемой воды в водопроводной сети	4734	8881	33000	6500	10532	4704	13377	3843	9504
1.2.1.	Количество воды подаваемой для пользователей	3257	8881	22473	6500	9031	4691	11220	1857	8690
1.2.2.	Потери воды	1477		10527		1501	13	2157	1986	814
	Информация о количестве сточных вод									
	Расчет количества очищенных вод м3	Бриг	Цирма	Иснауда	Истра	Нирза	Нюкши	Пилда	Пурени	Рундени
2.	Общий объем очищенных сточных вод	4561	10896	34900	6800	12700	5389	15266	4466	9243
	в том числе									
2.1.	Объем собраны сточных вод	3081	7489	11878	6161	6653	3691	7096	1354	8437
2.2.	Остальная часть очищенных сточных вод	1480	3407	23022	639	6047	1698	8170	3112	806

Депутаты утвердили новые тарифы на услуги водоснабжения и канализации в волостях на административной территории Лудзенского края. Данные тарифы облагаются налогом на добавленную стоимость в соответствии с законом «О налоге на добавленную стоимость» установленными ставками налога

Тарифы на услуги водоснабжения в волостях Лудзенского края

Пункты	Тариф на услуги водоснабжения ЕВРО/м ³	Тариф на услуги канализации ЕВРО/м ³	Тариф на услуги водоснабжения ЕВРО/на одного жителя в месяц (без счетчика)	Тариф на услуги канализации ЕВРО/на одного жителя в месяц (без счетчика)	Тариф на услуги водоснабжения ЕВРО/в месяц (в сараях без счетчика) для крупного рогатого скота	Тариф на услуги водоснабжения ЕВРО/в месяц (в сараях без счетчика) для молодняка крупного рогатого скота	Тарифы на услуги ассенизации ЕВРО/ за каждый вывоз
1.	Бригская вол.	0.92	1.13	4.60	5.65	1.96	0.70
2.	Цирмская вол.	0.64	1.13	3.20	5.65	1.36	0.49
3.	Иснаудская вол.						
3.1.	Поселок Мартиши	0.66	1.13	5.28	9.04	1.41	0.50
3.2.	Истасна, поселок Крейчи	0.66	1.13	3.3	5.65	1.41	0.50
4.	Истрская вол.	0.92	1.05	4.60	5.25	1.96	0.70
5.	Нирзская вол.						
5.1.	Поселок Нирза	0.82	1.11	7.38	9.99	1.75	0.62
5.2.	Поселок Райполе	0.82	1.11	4.1	5.55	1.75	0.62
6.	Нюкшская вол.	0.92	1.13	4.60	5.65	1.96	0.70
7.	Пилдская вол.	0.92	1.13	5.98	7.35	1.96	0.70
8.	Пуренская вол.	0.92	0.96	4.60	4.80	1.96	0.70
9.	Рунденская вол.	0.92	1.13	4.60	5.65	1.96	0.70
10.	С кранами за пределами здания			1.37			
11.	Ассенизация						18.50

10 – 11 пункты распространяются на территории волостей Лудзенского края

Новые тарифы на услуги водоснабжения и канализации вступают в силу с 1 мая 2015 года.

Утверждена также плата за сбор и вывоз бытовых отходов на одного жителя в месяц в волостях на административной территории Лудзенского края.

Плата за вывоз бытовых отходов для населения

Н.		Фактическое количество м3	Тариф за 1м ³	Общие расходы EUR	Количество получателей услуг	Плата с человека в месяц EUR без PVN
1	Бригская вол.	114.24	10.83	1237.22	89	1.26
2	Цирмская вол.	278.2	10.83	3012.91	169	1.62
3	Иснаудская вол.					
	Поселок Мартиши	149	10.83	1613.67	90	1.63
	Поселок Истасна	44	10.83	476.52	37	1.17
	Поселок Крейчи	16	10.83	173.28	15	1.05
4	Истрская вол.	249	10.83	2696.67	213	1.15
5	Нирзская вол.					
	Поселок Нирза	88.46	10.83	958.02	74	1.18
	Поселок Кушнеры	15.54	10.83	168.30	13	1.18
6	Нюкшская вол.	54	10.83	584.82	75	0.71
7	Пилдская вол.	104.02	10.83	1126.54	121	0.85
8	Пуренская вол.	82	10.83	888.06	90	0.90
9	Рунденская вол.	221.4	10.83	2397.76	150	1.45

Утвержденная плата за сбор и вывоз бытовых отходов облагается налогом на добавленную стоимость (в соответствии с законом «О налоге на добавленную стоимость» установленными ставками налога) и вступает в силу с 1 января 2015 года.

Информацию подготовила Светлана Римша, специалист по связям с общественностью

Решения, принятые Лудзенской краевой думой

В декабре 2014 года прошло два рабочих заседания думы.

18 декабря в Лудзенской краевой думе на внеочередном заседании были рассмотрены четыре вопроса:

- утверждены уточнения обязывающих правил № 25 „О пособиях социальной помощи в Лудзенском крае“;

- принято решение оплатить коммунальные расходы и услуги по отоплению квартир Лудзенского краевого самоуправления, которые не находятся в аренде.

- на ремонт кровли жилого дома по улице Блаумена 9 в городе Лудзе выделено софинансирование в размере 6000 ЕВРО;

- депутаты приняли решение разрешить Алине Генделе совмещать должность председателя Лудзенской краевой думы и должность председателя комиссии по рассмотрению споров Административных актов с должностью председателя Совета развития Латгальского региона планирования.

30 декабря на заседании в рабочем порядке рассмотрен 51 вопрос.

Депутаты приняли решения о присвоении и отмене адресов, об определении площади земельных участков, а также о присвоении цели использования недвижимой собственности, о присвоении прав аренды и признании земельной единицы принадлежащей Лудзенскому краевому самоуправлению.

Были утверждены тарифы водоснабжения и канализации, плата за вывоз бытовых отходов в волостях на административной территории Лудзенского края.

Утвержден Инвестиционный план программы развития Лудзенского края на 2011-2017 год.

13-ти школьникам предоставлены бесплатные обеды и бесплатное питание в интернате.

Принято решение в беспорядном порядке взыскать долг по налогу на недвижимое имущество и просроченную плату с 5-ти физических персон и с 1-го юридического лица.

Рассмотрены вопросы об аренде нежилых помещений и продление договоров на аренду помещений. Было принято решение об отчуждении недвижимого имущества „Rokuminas muiža“, одного обремененного земельного участка в Цирмской волости, недвижимого имущества „Artieka“ в Вецслабаде, Истрской волости, 2-х квартир. Утверждены результаты второго аукциона, правила третьего аукциона и начальная цена на недвижимое имущество „Jelisejevi“ (Вецслабада, Истрская волость). Утверждена цена на продажу трех квартир.

Владельцам двух зданий было присвоено софинансирование самоуправления на замену крыши, на покраску фасада зданий, для реставрации столярных изделий. Дома расположены в историческом центре города.

Была определена зарплата с 1 января 2015 года депутатам думы, руководству самоуправления и руководителям учреждений.

За многолетний, добросовестный труд, в связи с юбилеем решено наградить Почетной грамотой Лудзенской краевой думы руководителя хозяйственной части 3-го дошкольного образовательного учреждения Лудзенского края “Namiņš” Зинаиду Строче.

Приняты обязывающие правила № 25 „О пособиях социальной помощи в Лудзенском крае“

В связи с тем, что обязывающие правила № 9 „О пособиях социальной помощи в Лудзенском крае“ неоднократно менялись и некоторые ранее принятые правила и нормы устарели, Лудзенской краевой думой были утверждены новые Обязывающие правила, предусматривающие порядок присвоения статуса малоимущим лицам (семьям) и целевым группам которые претендуют на получение социальных пособий, назначения и размер выплаты пособий.

В обязывающих правилах „О пособиях социальной помощи в Лудзенском крае“ предусматривается установить виды и размеры пособий социальной помощи, порядок назначений и выплат пособий лицам (семьям), имеющим право на получение этих пособий, а также порядок оспаривания и обжалования решения о присвоении пособия или отказе в получении пособия.

Обязывающие правила предусматривают получение статуса малоимущих лиц (семей) с определенным уровнем доходов, при установленных самоуправлением определенных критериев наличия недвижимого и недвижимого имущества, которое может быть в собственности малоимущих домохозяйств. В проекте обязывающих правил определены виды пособий: пособие по обеспечению гарантированного минимального уровня доходов, жилищное пособие, единовременное пособие в чрезвычайной или кризисной ситуации, пособия для сирот и детей без родительской опеки, пособие приемным семьям, пособие на случай непредвиденных ситуаций, пособие на оплату расходов общественного транспорта, пособие на оплату услуг здравоохранения, оплаты коммунальных услуг, пособие на питание ребенка.

Новости Отдела записей актов гражданского состояния

В 2014 году в Отделе записей актов гражданского состояния Лудзенского края зарегистрировано **110 новорожденных, 87 браков и 270 умерших** (в 2013 году - 91 новорожденный, 74 брака и 305 умерших).

Регистрируя рождение детей в 2014 году, были даны 89 разных имени – это означает, что разнообразие имен достаточно большое.

В Отделе записей актов гражданского состояния Лудзенского края самое популярное имя зарегистрированных детей – ПОЛИНА – было выбрано **4** раза.

Имена МИЛИАНА, ВЕРОНИКА, ДАНИЕЛС, НИКИТА и РОБЕРТ были выбраны по **3** раза, АЛИНА, АНАСТАСИЯ, КАТРИНА, КСЕНИЯ, ВАЛЕРИЯ, ЭРВИНС, МАРКУСС и ВИТАЛИЙС – **2** раза.

За последние 5 лет самые популярные имена, которые выбирали при регистрации имени ребенка в Отделе записей актов гражданского состояния Лудзенского края такие, как АРТЕМ (15) и ВИКТОРИЯ (14), в 2014 году были выбраны только по одному разу. Зато в этом году снова есть по крайней мере один ЯНИС, БАЙБА, ЕВА и ЛАЙМА.

В Лудзенском Медицинском центре чувствуют лучших

30 декабря ООО «Лудзенский медицинский центр» соблюдая традицию последних лет, организовало заключительную конференцию Года. В своем выступлении председатель правления ООО Юрис Атступенс, подводя итоги результатов 2014 года, признал, что этот год был стабильным, без существенных изменений. В целом и в системе общественного здравоохранения не были реализованы какие-либо значительные реформы. ООО в этом году изменило название (ранее – Лудзенская районная больница), тем самым указывая, что спектр предлагаемых услуг более разнообразен и широк, чем в больнице. Хорошая перспектива у Реабилитационного отдела, который будет продолжать развиваться. Необходимо также привлечение новых специалистов.

Были вручены награды года ООО «Лудзенский медицинский центр».

Приз за жизненный вклад Ю. Атступенс вручил, хорошо известному всем жителям края, хирургу Ольгерту Егорову. В Лудзенской больнице он работает с шестидесяти годов. Опытный врач до сих пор помнит свою первую, самостоятельную проведенную операцию по удалению аппендицита, но никогда не считал, сколько же на самом деле сделал операций за 50 лет работы – число операций исчисляется уже в тысячах, в том числе были и несколько уникальных и очень сложных. Ольгерт Егоров для пациентов и коллег в нелегкой повседневной жизни не только врач, но и человек с хорошим чувством юмора.

Приз «Врач Года 2014» главврач Гунта Козлова вручила специалисту оториноларингологии Елене Ташлыкковой. В Лудзе она работает 14 лет и славу знающего специалиста Гунта приобрела не только в нашем крае, но и за его пределами.

Старшая медсестра Регина Микиянска поздравила коллегу и вручила приз «Медсестра Года» Татьяне Мелушченковой. Татьяна в Лудзенской больнице добросовестно работает с 1978 года, и в настоящее время является медсестрой физиотерапии.

Приз в номинации «Помощник медсестры Года» присвоен старательной и ответственной Арии Грейтане. Приз вручила руководитель Амбулаторного отдела Скайдрите Сандалане. В свою очередь, руководитель хозяйственного отдела Иварс Тутинс в номинации «Персонал Года» поздравил повара Валентину Ошченкову. Каждый год на конференцию приглашаются семейные врачи. На этот раз номинация «Партнер Года» присвоена Игорю Лапшову.

Конференция прошла в светлом, новогоднем настроении. Его помогли создать: талантливая певица Цира Толордава, а также два медведя счастья (роли исполняли Раймондс Таукачс и Иварс Тутинс), а также символ следующего года – веселая коза.

Ванда Жулина, корреспондент

Современные инновации в Лудзенском Краеведческом музее

Лудза – старейший город Латвии. На протяжении 837 лет колесо истории не раз оставляло неизгладимый след в облике города. Пройдитесь по лудзенским улицам, и вы увидите, словно в калейдоскопе, как из крошечных осколков времени складывается пестрая мозаика городской жизни. Руины средневекового замка, деревянные дома еврейского квартала, башни и купола храмов – безмолвные свидетели прошлого.

96 лет Лудзенский Краеведческий музей собирает и бережно хранит самые разнообразные свидетельства истории края и города. Стараясь шагнуть в ногу со временем, музей использует современные технологии в своих экспозициях, опровергая тем самым известный стереотип «музей – хранилище старых вещей». Переступив порог экспозиции, повествующей об истории лудзенского края, посетитель превращается из пассивного созерцателя древних артефактов, безмолвствующих в музейных витринах, в путешественника во времени.

Фото: Работник музея В. Дзевалтовский в средневековом мужском костюме

Приглашаем в путешествие по средневековому замку

Любителей виртуальных путешествий ожидает экскурсия по средневековому замку ливонского ордена, построенному в Лудзе в 1399 году. При помощи информационных технологий с большого экрана экскурсантам открывается панорама грозной цитадели. Одетые в доспехи рыцари пропускают нас в главные ворота, и мы оказываемся в предзамковой части. Цифровая реконструкция возвращает нас во времена расцвета ливонского ордена, когда замковые каменные стены надежно охраняли его восточные рубежи.

Фото: Рождественский декор на территории Лудзенского Краеведческого музея

Участие в проекте – второе дыхание музея

Использование мультимедийных технологий в исторической экспозиции стало возможным благодаря участию Лудзенского Краеведческого музея в международном проекте «Археология, власть, общество: сотрудничество для сохранения археологического наследия». В рамках этого же проекта был изготовлен вертикальный ткацкий станок, использовавшийся в Латгалии до 12 века, оборудована средневековая мастерская по чеканке монет, специалистом Латвийского Национального театра В.Рудзитей были изготовлены женское средневековое платье и мужской костюм. Создавая новое предложение, мы думаем о вас, наши дорогие посетители!

Рита Кучане,
руководитель отдела коммуникации и общественных отношений
Лудзенского Краеведческого музея

Фото: Каждый посетитель музея может поработать на вертикальном ткацком станке

Забываемое ремесло

В наш скоростной век по-прежнему принято «встречать по одежке». Вот только одежда наших прабабушек и прадедушек могла рассказать о своем владельце, чем современный костюм фабричного производства. Ведь еще каких-нибудь 100-200 лет назад по орнаменту на платке, цветовой гамме на юбке, по узорам тканого пояса можно было определить, из какого края человек. Оно и понятно, ведь ткачеством в ту пору занималась каждая женщина, создавая за деревянным станком свой неповторимый узор на ткани. Ткачество – традиционное ремесло латгальцев – почти забыто нашими современниками. В музейной экспозиции «Древние латгалы» каждый может поработать на вертикальном ткацком станке и собственными руками попробовать изготовить полотно. Возможно, вы не станете в одночасье искусным ткачом, но нити утка и нетка не перепутаете наверняка.

Деньги к деньгам

Попробуйте проверить точность старинной поговорки «деньги льнут к деньгам», отчеканив монету в стилизованной под средневековые кузнице, недавно ставшей частью музейной экспозиции. Правда, для этого вам придется показать силушку богатырскую, помахав тяжеленным молотом, но зато сколько положительных эмоций получите вы и ваши спутники, лицезрея символы Лудзенского края и музея на отчеканенной медной монетке.

В Лудзенской художественной школе фотовыставка Иманта Уртана

На втором этаже Лудзенской художественной школы им. Ю. Сойкана весь январь будет проходить выставка фотографий Иманта Уртана, который когда-то был лудзенцем. Фотовыставка посвящена прошедшему году. Для посетителей будут выставлены 12 эмоциональных, вдохновляющих и светлых фотографий, в которых главные герои – это дикие лошади Елгавы.

Автор пишет о себе:

Родился 6 октября 1960 года в Карсаве, детство до 10 класса провел в Лудзе.

Фотографирую с детства, но более серьезно этим занимаюсь последние 10 лет.

Фотосъемка не связана с моей основной работой, но также и не является просто другой профессией. Это образ жизни, другой взгляд на окружающий мир.

Успешно сотрудничаю с газетами „Время“ и „Свободная Латвия“, которые читают наши соотечественники за рубежом. В газетах публикуются мои фотографии, они отражают события в Латвии и портреты интерес-

ных, известных людей. Сотрудничаю с редакцией газет, которая одновременно является и издательством книг, принимаю также участие в иллюстрировании книг.

Также успешно сотрудничаю с Латвийским Национальным театром. Особо следует отметить популярные спектакли режиссера В. Лурия „Latgola.ru“ и „Latgola.ru-2“, в сценографии которых используются мои фотографии, которые отображают жизнь в сельской местности Латгалии. На этом же фоне фо-

тографирую и актеров спектаклей в своих ролях.

На международных конкурсах мои фотографии получили почетные грамоты:

-2010 году Фотоконкурс „Trierenberg Super Circuit 2010“ в Линце (Австрия) – 2 золотые медали;

-2011 году Фотоконкурс „Baltic Wedding and Portrait Photograph 2011“ – 1 место в категории „Свадебный репортаж“, 2 место в категории „Животные“;

-2011 году Novi Sad (Сербия)

конкурс фото клуба International Salon of Photography „Animals“ – серебряная медаль.

П. С. В середине февраля планируется встреча с автором фотографий. Следите за информацией.

И. Уртанс и С. Воркале

НАШ ЗЕМЛЯК

Свое место нашел в Лудзе

На мероприятии, посвященном дню годовщины провозглашения независимости Латвии, приз в номинации „Молодой человек Лудзенского края 2014 года“ получил Эдмундс Кадаковскис. Вы, наверное, заметили этого энергичного, молодого человека на всех важнейших мероприятиях края.

Эдмунду 23 года, родился в Мердзене, после окончания Циблской средней школы освоил менеджмент культуры в колледже Альберта в Риге, позже – банковские науки и финансы в Малнавском колледже. Как сам Эдмунд полусуто говорит, что он – менеджер культуры с финансовым образованием. В настоящее время он ведет кружок в ДЮОЦ для молодых людей, которые учатся фотографировать, снимать видео, монтировать. Эдмунд также курирует проект „Лудза ТВ“. В прошлом году он успешно принял участие в муниципальном конкурсе бизнес-планов и получил финансовую поддержку для начала бизнеса. Эдмунд предлагает жителям фото и видео услуги. Познакомимся с Эдмундом поближе!

- Ты, как правило, очень активный, всегда в движении. Найти время для интервью было трудно. Кажется, ты делаешь больше, чем предусмотрено в официальных договорах.

- На самом деле мне нравится бездельничать. Кому-же это не нравится! Но работы всегда очень много. В мои обязанности входит не только видеосъемка, фотосъемка и обучение, а также работа с документами, планированием ... время от времени планы должны быть скорректированы, так как возникают новые идеи, которые сразу же нужно воплотить в жизнь. Еще у меня есть плохая черта: я не умею отказывать, поэтому и работы скапливается больше, чем входит в мои обязанности. Однако, жизнь меня учит, и я уже могу сказать – Нет! Встречаются также различные технические неприятности, что заставляет все задуманное. Также есть еще много незаконченных дел, но все происходит.

- Что из всего сделанного Тебе кажется наиболее ценным?

- Это работа со школьниками, вдохновить их и дать им возможность проявить себя. Вспоминая свои школьные годы, очень хорошо знаю, что молодежи себя очень трудно развивать, если нет возможности и поддержки. Именно поэтому тем, кто у меня учится, стараюсь дать все самое лучшее: не только профессиональные навыки, но и советы в жизненных ситуациях и мотивацию. Например, в настоящее время два участника моего кружка серьезно работают над своими

проектами, чтобы принять участие в очень значимом конкурсе, в котором можно получить ценные денежные призы. Я очень надеюсь, что их оценит вся Латвия и я смогу гордиться ими, потому что ученик в своем роде зеркало учителя. У меня со своими воспитанниками небольшая разница в возрасте, и нам легче общаться, особенно потому, что многие интересы совпадают.

- Планируешь связать свою жизнь с Лудзой? Что нужно для того, чтобы молодые люди здесь оставались? Конечно, главное – это рабочие места, но не только это...

- Однозначно – ДА! В последнее время я также часто думаю о том, что нужно молодежи, чтобы их заинтересовать, чтобы они оставались в Лудзе. Из духовных ценностей должна быть мотивация – своего рода патриотизм, воспитанный в семье, а не как многим может показаться – в школе.

- Отличается ли Лудзенская молодежь от рижан или от мердзенцев?

Разницу не определяет место жительства, а определяет наша шкала ценностей. У кого-то приоритет иметь хорошие оценки в школе (признаюсь, что у меня тако-го не было), у кого-то приоритет в пятницу вечером отдохнуть вместе с друзьями, в свою очередь, другому кажется намного ценнее в пятницу пропустить уроки, чтобы сделать покупки, а другой посвящает свое время хобби. В каждом месте вы найдете очень разных молодых людей и своих единомышленников.

- Каким Ты видишь будущее

Латгальской культуры?

- Я был большим сторонником, но теперь... Наблюдая за представителями интересов и защитниками всего латгальского, тем не менее, возникает ощущение, что будущего нет. Просто нет и все. Хорошо, что они собирают стихи, пишут книги и общаются между собой. Но, на мой взгляд, полезнее было бы обратиться к молодежи, к молодым семьям, в которых дети уже не говорят на латгальском языке. По-прежнему знаю очень многих латгальцев, которые стесняются говорить на латгальском языке, и делают это редко или вообще не говорят. Какая речь может идти о будущем латгальского языка и культуры! В школе в обязательном порядке заставляя изучать латгальский не нужно, но уроки могли бы быть необязательными, или этот урок должен вести преподаватель неформального образования.

- Самое красивое и самое неприглядное место в Лудзе на Твоем взгляд?

- После летних ремонтов, на мой взгляд, почти весь город красивый. Тем не менее, есть некоторые исключения, например, старая баня на променаде, но, насколько я понимаю, самоуправление там в рамках действующего законодательства бессильно. Лично мне нравится находиться в спортивном манеже „Варпа“. Да, там нету евроремонта, но это место имеет свое очарование.

- Музыка, которую слушаешь, что читаешь?

- Может быть, это немного нетипично

для моего возраста, но с удовольствием слушаю латышскую музыку и люблю подпевать по шлягер. Это, конечно, не означает, что я также не слушаю последние иностранные хиты.

Если становится совсем грустно, то я могу найти покой в книге, в такой как „Монах, который продал свой Феррари“.

- Каким ты будешь через 10 лет? И Лудза?

- Лудзенцем. Статус отношений – надеюсь, буду женат, буду отцом двух детей. Еще у нас будет собака, кошка, а может и попугай. Остальное пусть идет своим чередом.

Думаю, что Лудза может стать одним из самых красивых и любимых мест у туристов. Возможности есть.

- Сколько евро тебе нужно на неделю?

- Ну... одну тысячу надо. Это, конечно, шутка. Деньги в моих глазах сейчас особенно не ценятся, но это все-таки средства, чтобы хорошо жить. Если я живу в деревне у мамы, то могу обойтись, даже не знаю, 30-50 евро. Летом, когда собираюсь много ездить, работать, то за неделю, такое случалось, и пару сотен потратить.

- Прогноз на 2015 год?

- Особенно ничего не прогнозирую, могу только сказать, что в новом году буду меньше лениться и больше выделять время своей работе и новым проектам. Меньше говорить, больше делать.

Ванда Жулина,
корреспондент

Приглашаем на юбилейную персональную выставку фотохудожника Игоря Пличса!

С 16 января по 15 февраля в Лудзенском Краеведческом музее проходит персональная выставка известного фотографа и создателя Латгальского общества фотографов Игоря Пличса.

На выставке будут представлены различные жанры фотографии – пейзажи, портреты и новинка автора – графика. О новом жанре фотографии фотограф Игорь Пличс говорит, что позволил себе осмелиться и хотел бы услышать отзывы посетителей выставки о его графических фотографиях.

Игорь Пличс знаком многим лудзенцам. Когда-то он жил и работал в нашем городе фотографом в комбинате бытовых услуг. Позже переехал в Преилю. Хотя И. Пличс родился в Риге, свои жизненные пути он связал с Латгалией – уже 45 лет дипломированный фотограф, с 1976 года участвует в различных выставках. Он является основателем Латгальского общества фото-

Фото: Фотохудожник Игорь Пличс в Лудзенском Краеведческом музее 14 ноября 2014 г. во время открытия фотовыставки Я. Глейзда.

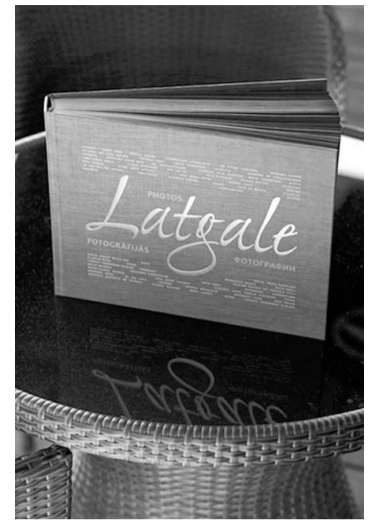
тографов т.к. “нужно, с одной стороны – передать свой опыт молодым, а с другой – заявить местным фотографам о себе и своем крае, чтобы нанести удар по стереотипу Латгалии как задворках Латвии”.

Думаю, что многим доводилось побывать в гостевом доме

в Преилях “У Пличса”, где фотохудожник также создал небольшой музей. В 1999 году в Преилях он приобрел старое здание, которое было построено в начале XIX века и принадлежало семье графов Борх. С 1859 г. до 1993 г. в бывшем графском доме была больница, следует

упоминать, что в этой больнице более 40 лет проработала жительница нашего города Надежда Палевская. С 1993 г. по 1999 г. дом пустовал и по словам художника выглядел, как Хиросима после атомного взрыва. Игорь отреставрировал здание и превратил его в гостевой дом с историческим оттенком, в свой музей с предметами быта, книгами, конечно, фотографиями древних латгальцев и т.д. В этом музее он сам проводит экскурсии, с учетом предпочтения и интересов гостей.

Наверное, многие держали в руках гордое издание – фотоальбом “Латгалия в фотографиях”, который был выпущен в 2013 году. Цель издания была отобразить все края Латгалии, показать привлекательность природы, традиции и менталитет. Как говорит сам фотохудожник, “Книга – это ментальная часть и лицо Латгалии. Это доказательство того, что

Латгальский народ сильный своими традициями.” Естественно, в альбоме есть также виды Лудзенского края. Все желающие смогут увидеть книгу на открытии выставки.

Приглашаем всех на выставку!

Директор Лудзенского Краеведческого музея
Милана Буле

ШКОЛЬНАЯ ЖИЗНЬ

Учителя делятся опытом

12 декабря в Лудзенской городской гимназии прошел семинар для учителей домоводства и технологии из Лудзенского,

Циблского и Зилупского краевого объединения.

В ходе семинара учителя Лудзенской городской гимназии

Виктор Купревич провел актуальный урок для учеников 7 класса: проверочную работу по теме „Композиция”. В первом

задании из различных деревянных заготовок ученикам нужно было создать форму елочки, а во втором задании для елочек сде-

лать различные композиции из цветного картона. Выполняя работу, ученики должны были соблюдать определенный ритм, сочетание цветов и форму. В заключение урока школьники заполнили лист самооценки и провели презентацию своей работы.

На открытом уроке приняли участие также представители администрации Лудзенской городской гимназии, которые высоко оценили проделанную работу учителя Виктора Купревича в подготовке и проведении урока и отметили творческий подход учеников.

Янис Микажанс,
учитель по домоводству и технологиям, руководитель МО Лудзенского, Циблского и Зилупского краевого объединения

Юные биологи померялись силами

28 ноября 2014 года состоялся 2-ой этап объединенной 37 государственной олимпиады по биологии между Лудзенским, Циблским, Карсавским и Зилупским краем. Работы по олимпиаде в интернете выполняли сорок пять школьников 9 – 12 классов. Больше всего участников было в группе 9 классов.

В этом году, уже второй год подряд, задания по олимпиаде ученики выполняли в интернете, одновременно по всей стране, подключившись к интернет-сайту, которые исправляла единая комиссия жюри в Риге.

После подведения итогов, были определены следующие места.

В группе 12 классов

1 место заняла ученица Лудзенской 2-й средней школы Элина Адамоне (учитель Е. Еничинока);

2 место заняли ученица Зилупской средней школы Анастасия Орлова (учитель И. Ертмане) и ученица Карсавской

средней школы Санда Пойкане (учитель В. Туче);

3 место заняли ученица Карсавской средней школы Сабина Темне (учитель В. Туче) и ученик Лудзенской городской гимназии Владислав Алексеев (учитель И. Абрицка).

В группе 11 классов 1-ое место не было присуждено никому.

2 место занял ученик

Лудзенской городской гимназии Марис Лапшовс (учитель А. Тутина);

3 место заняли ученик Лудзенской 2-й средней школы Германс Князюкс (учитель Е. Еничинока) и ученица Карсавской средней школы Екатерина Пасханина (учитель В. Туче).

В группе 10 классов:

1 место занял ученик

Лудзенской городской гимназии Айгарс Луцканс (учитель А. Тутина);

2 место занял ученик Лудзенской 2-й средней школы Вадимс Егоровс (учитель Е. Еничинока);

3 место заняла ученица Лудзенской городской гимназии Лига Романцане (учитель А. Тутина);

В группе 9 классов:

1 место заняла ученица Нирзской основной школы Лайне Грета Грахольска (учитель И. Купревича);

2 место заняли ученица Межвидской основной школы Санта Рупайне (учитель И. Юрдже), ученица Мердзенской основной школы Лаура Буле (учитель Л. Чигане) и

ученик Карсавской средней школы Кристерс Кришанс (учитель В. Туче), ученик Пушмуцовой основной школы Арвис Шматс (учитель Р. Трукшане),

3 место заняли ученица

Лудзенской 2-й средней школы Ксения Якушенко (учитель Е. Еничинока), ученик Карсавской средней школы Ритварс Пундурс (учитель В. Туче),

ученица Межвидской основной школы Айя Ургане (учитель И. Юрдже), ученик Пилдской основной школы Арвидс Шромс (учитель И. Романова).

На 3 этапе государственной олимпиады по биологии, которая пройдет 21–23 января в Риге из Лудзенского, Циблского, Карсавского и Зилупского края приглашена только одна участница. Это ученица 9 класса Нирзской основной школы Лайне Грета Грахольска. Желаем ей хорошо подготовиться к этому ответственному мероприятию и с честью представить молодых биологов края.

Иоланта Строгонова,
методист образования в отделе Управление образования, культуры и спорта.

Музыкальное Рождественское мероприятие ЛГГ

Рождественское мероприятие в Лудзенской городской гимназии было особенным. Состоялась премьера мюзикла „Сказка о Бенгальском огоньке”. Идея о постановке мюзикла у руководителя Айны Кайровой возникла еще в прошлом году, когда она впервые прослушала мелодии музыкального спек-

такля Андриса Баложа. Реальная возможность была реализовать эту задумку, так как в школе есть много детей с хорошими голосами, которые с удовольствием поют. В мюзикле приняли участие 22 поющих актера в возрасте с 1-го по 11-й класс. Главная роль - бенгальского огонька - была доверена ученице 4 класса Элине Точеловской. Сольные партии спели также: Райвис Филимоновс - Северный ветер, Анастасия Павловска - Мать свечей, Эвия Василюока - Мать мышек, Линда Шаляпина, Мадара Козлова - Зайчики.

Создание спектакля - это командная работа, которая началась еще в сентябре, нужно было подготовить соответствующие костюмы, обеспечить озвучивание, свет, во время репетиций отработать не только вокальные навыки, но и элементы актерского мастерства. Режиссер Айна Кайрова благодарит всех, кто помог в создании мюзикла: Райвиса Исаковича, Мартиныша Грецкиса, Гуниту Мисане, родителей актеров, коллег, которые работали вместе с ними. Конечно, отдельное спасибо каждому участнику спектакля: участие в проекте было добровольным и все работали очень добросовестно.

Мюзикл в школе был показан четыре раза, были приглашены все родители, учителя, которые сейчас

на пенсии, об этом проекте был показан сюжет на Латгальском телевидении. Это был хороший опыт, не только для участников, но и для слушателей, потому что большая часть присутствующих видела и слушала мюзикл в первые. С уверенностью можем утверждать, что «Первый блин не был комом».

Ванда Жулина,
корреспондент

Лудзенский „Selfijs” выигрывает на смотре нетрадиционной моды

10 января в Шпогской музыкальной и художественной школе состоялся нетрадиционный показ мод-конкурс, тема которого была „Карнавал”. Мероприятие способствовало сотрудничеству между Латгальскими художественными школами и дало возможность обменяться опытом, как детям, так и педагогам. Популяризируя нетрадиционную моду в среде Латгальских детских художественных школ, у воспитанников развивается креативность и фантазия, практические навыки в работе с различными материалами для создания костюмов и навыки сотрудничества. В конкурсе приняли участие 5 образовательных учреждений профессионального направления: „Saules skola” Даугавпилской художественной школы, Науенская му-

зыкальная и художественная школа, Краславская художественная школа, Лудзенская художественная школа им. Ю. Сойкана и сами организаторы Шпогская музыкальная и художественная школа.

В младшей возрастной группе (до 12 лет) на смотре конкурса были представлены 3 коллекции одежды: „Кактусы весной” и „Вместе теплее” („Saules skola” Даугавпилской художественной школы), „Корабли в небе” (Науенская музыкальная и художественная школа); и 5 коллекций одежды в старшей возрастной группе (от 12 лет): „Безумные картонные куклы” и „Бумажные завитушки” (Шпогская музыкальная и художественная школа), „Шестой элемент” (Краславская художественная школа), „Зима - весна 2015 года” („Saules skola”

Даугавпилской художественной школы), „Selfijs” (Лудзенская художественная школа им. Ю. Сойкана).

В горячей и веселой конку-

ренции среди старших групп Лудзенской художественной школе им. Ю. Сойкана удалось занять 1 место. Полное чувство удовлетворенности за единство команды и огромная радость за привлекательность и достижение цели общими усилиями. Большое спасибо программе профессиональной направленности „Визуально-пластическое искусство” 30V, воспитанникам и педагогам за достойную работу в создании коллекции. Автором идеи была Лига Романцане музыку, подобрала и название коллекции дала Паула Баранова. В создании и демонстрации одежды приняли участие две вышеуказанные дамы и Арина Кожевникова, Алисе Блейве, Анна Мария Белецка, Макс Слядзевскис, Кейта и Нил Уласы, Иво Фоминс.

Костюмы общими усилиями были созданы за неделю при поддержке педагогов: Иветы Ладусане, Татьяны Кивлевой, Инары Микажане, Вячеслава Фомина.

Видео-репортаж об этом событии можно будет просмотреть на домашней странице Даугавпилской края.

Спасибо Шпогской музыкальной и художественной школе за это событие и спасибо Лудзенскому краевому самоуправлению за возможность туда поехать.

Сандра Воркале,
директор Лудзенской
художественной школы
им. Ю. Сойкана

Фото: коллекция костюмов „Selfijs” Лудзенской художественной школы им. Ю. Сойкана

Творчество и инициативу не заметут зимние снега

Пока другие дети шлют письма Деду морозу с просьбой принести подарки, ученица 8 класса Лудзенской 2-й средней школы **Ника Стеймакова**, неожиданно преподнесла сюрпризы, подарки и благодарность,

как для себя, так и для школы и края.

Ученица успешно выступила в конкурсе изобразительного искусства „Другой эксперимент”, организованный отделом Превенции Главного управления полиции порядка Государственной полиции в сотрудничестве с департаментами регионального управления Государственной полиции. Цель конкурса – способствовать пониманию учеников о возможностях позитивно самоутверждаться без использования опьяняющих, психоактивных веществ. Формировать у школьников развитие творческого мышления.

Ника заняла I место, как в Латгальском регионе, так и в группе 5-8 классов национального тура в Латвии. Работу, с которой Ника победила в этом кон-

курсе, можно увидеть в здании Лудзенского участка на II этаже.

На школьном Новогоднем мероприятии, где ученица была лисой в театральной постановке, ее ждал еще один сюрприз. Лудзенский Краеведческий музей вручил Благодарственную грамоту за участие в конкурсе „Древние тайны Лудзы”. В учебе у девочки тоже хорошие результаты – средний бал за I семестр 8,9.

Желаем в Новом году Нике и остальным ученикам предприимчивости, смелости, желание участвовать, пробовать, развивать свои способности, таланты и верить в удачу в самых разных сферах.

Заместитель директора Лудзенской 2-й средней школы по воспитательной работе Велта Збитковская

В Лудзе прошел Международный турнир по гандболу

С 9 по 11 января в Лудзе прошел Международный турнир по гандболу для юношей и девушек «Лудза 2015». В играх приняли участие гандболисты из Латвии, Литвы, Эстонии и России. Больше о турнире читайте в следующем выпуске «Вестей Лудзенского Края».

Фото из архива ludza TV

Государственный флаг нужно поднимать в праздничные, памятные и знаменательные дни

2009 году осенью Сейм принял и президент Государства обнародовал „Закон о государственном флаге”. В соответствии с этим законом государственный флаг Латвии обязательно должен быть поднят на публичных зданиях, на зданиях юридических и частных лиц, на зданиях объединений, а также на жилых зданиях 18 ноября – в день провозглашения независимости Латвийской Республики.

Когда государственный флаг Латвии должен быть поднят в траурном оформлении, над флагом к древку прикрепляют черную ленту, ширина которой должна соответствовать 1/20 ширине флага, и длина соответствует 1 ширине флага. Однако, если государственный флаг Латвии вывешен на мачте, его приспускают до половины мачты без траурного оформления. В местах, где государственный флаг Латвии применяется вместе с другими флагами, в траурном оформлении используется только флаг Латвии.

В 2010 году правительство приняло разработанный министерством Иностранных дел закон о правилах применения государственного флага

Латвии. В соответствии с ним флаг должен быть поднят не позже чем в 9:00 и спущен не раньше, чем в 21:00. До этого государственный флаг нужно было поднимать на рассвете и опускать на закате, что вызывало разногласия по поводу продолжительности использования государственного флага в зимнее и летнее время. Государственный флаг Латвии также рекомендуется устанавливать и в другие праздничные дни и дни памяти, но это не обязательное требование.

Будем патриотами своей страны – с уважением относиться к себе и соблюдать законы, в **январе** флаги нужно поднимать:

20 января – в День памяти защитников баррикад 1991 года;

26 января – в День международного (де-юре) признания Латвийской Республики;

Государственный флаг можно поднимать или иначе применять также во время народных, профессиональных или семейных праздников, в памятные дни и в других случаях, проявляя к флагу должное уважение. Латвийский государственный флаг можно использовать также на почетных церемониях.

Производят, рекламируют и продают сами

В ноябре в ЛГГ начал работу новый кружок предпринимательства ДЮОЦ Лудзенского края. Значение “кружок” истинно не соответствует статусу, на самом деле в Лудзенской городской гимназии созданы два Учебных школьных предприятия (УШП). Их создала и руководит учитель Инесса Горбунова. УШП - школа юных предпринимателей, формирует основные навыки не только в производстве определенного продукта, но и в рекламе, и в продаже. В фирме “Dāvaniņa”, где изготавливают поздравительные открытки, подарки ручной работы, работают девочки. В группе “Koklauzēji” работают мальчики, они изготавливают деревянные доски, лопатки и брелки. Первым испытанием для УШП было 16 декабря, они приняли участие в ярмарке в Малнаве, 20 декабря в ярмарке в центре Ремесленников в Лудзе и на выставке рукоделия в краевой думе, где дети продавали свои работы. Почти все изготовленное было продано. Начало очень хорошее. Сейчас главное - расширить производство и удержаться.

Учитель Горбунова благодарит за поддержку и помощь коллег В. Пленкову и В. Купревича.

Ванда Жулина, корреспондент

К сведению читателей «Вестей Лудзенского Края»

Информационное издание самоуправления Лудзенского края «Ludzas Novada Vēstis» на специально оборудованных штативах доступно в следующих местах:

- Во всех волостных управлениях;
- Во всех читальных залах краевых библиотек;
- В магазине «Vesta S» на улице Латгалес 2406, в Лудзе;
- В Магазине «Sākums A» на улице Кр. Барона 41, в Лудзе;
- В рыночном павильоне, на улице Талавияс 11а, в Лудзе;
- В ООО «Ludzas apsaimniekotājs» на улице Кр. Барона 49, в Лудзе;
- В магазине «Vesta S» на улице Талавияс 104, в Лудзе;
- В помещении Лудзенского краевого самоуправления на улице Райня 16 и 16А, в Лудзе;
- В магазине «Centrs» на улице Станцияс 30, в Лудзе;
- В ООО «Лудзенский медицинский центр» в здании поликлиники на улице 18-ого Ноября 17, в Лудзе;
- В магазине «Rausis» на улице Латгалес 51, в Лудзе;
- В кафетерии ООО «Ludzas maiznīca» на улица Дагдас 17, в Лудзе;
- В «Mājas virtuve» (ООО «Gala M») на улице Краславас 26, в Лудзе.

Напоминаем, что издание „Ludzas Novada Vēstis” распространяется бесплатно.

Следующий номер выйдет 30 января.

Информацию подготовила Светлана Римша, специалист по связям с общественностью